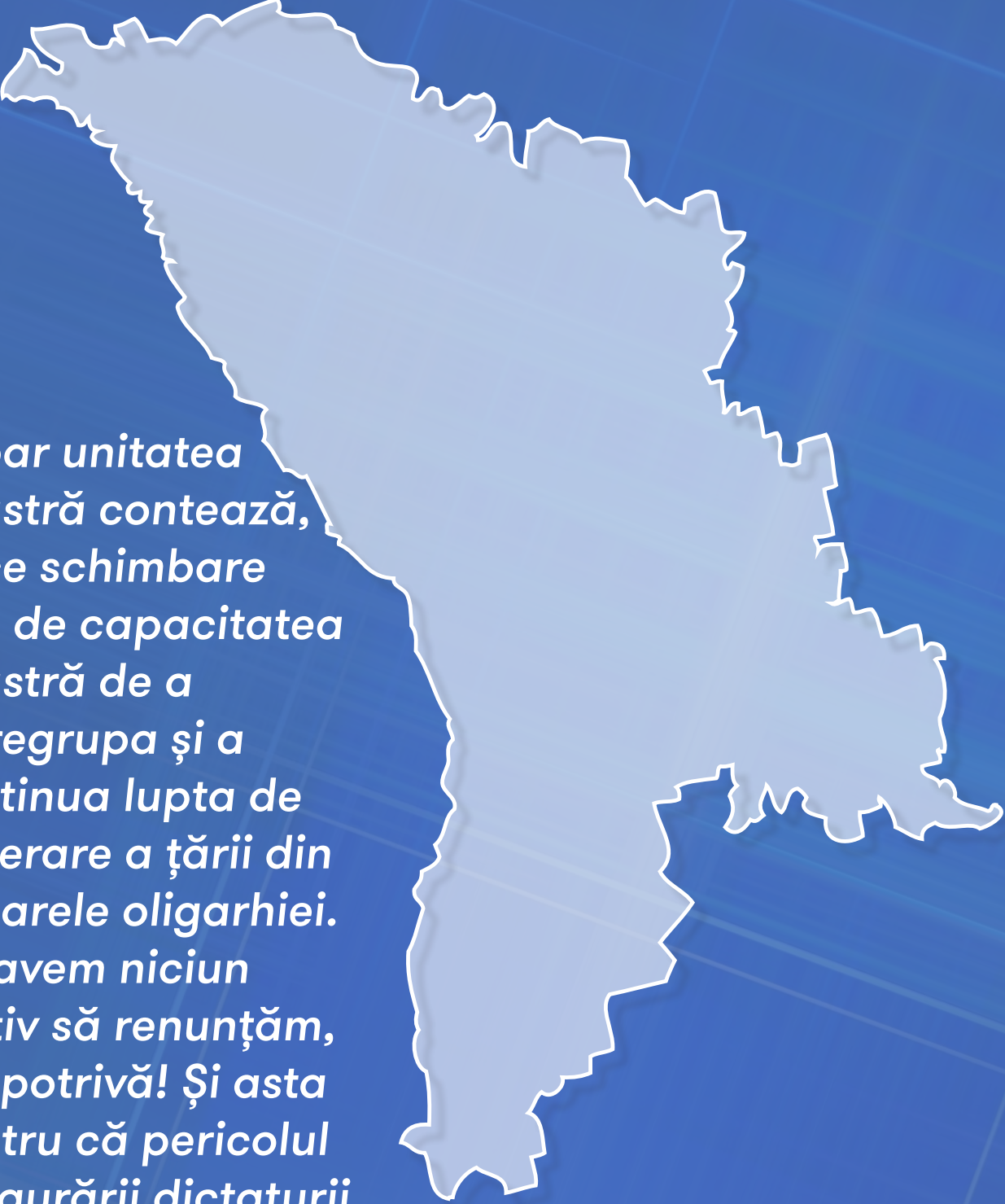


PLATFORMA

DA

ANDREI NĂSTASE

PROIECT PREZIDENȚIAL



**„Doar unitatea
noastră contează,
orice schimbare
ține de capacitatea
noastră de a
ne regrupa și a
continua lupta de
eliberare a țării din
ghearele oligarhiei.
Nu avem niciun
motiv să renunțăm,
dimpotrivă! Și asta
pentru că pericolul
instaurării dictaturii
ireversibile e extrem
de mare”**

5 septembrie 2018

CUPRINS

- 2 Principiile și valorile fundamentale ale Moldovei de mâine
- 10 Redefinirea relației dintre stat și cetățean
- 14 Stat de drept, justiție independentă, luptă anticorupție
- 18 Moldova de mâine, Moldova educată
- 26 Pacientul, subiectul reformei obligatorii a sistemului de sănătate
- 30 Protecție socială, dreptul la venitul minim garantat, pensii corecte
- 34 Soluționarea crizei demografice și dezvoltarea capitalului uman
- 40 Politici publice și proiecte multianuale de dezvoltare economică. Locuri de muncă bine plătite
- 46 Protejarea mediului și dezvoltarea infrastructurii
- 54 Modernizarea și dezvoltarea agriculturii
- 58 Reforma instituțională, modernizarea instituțiilor statului
- 64 Politica externă, integrare europeană, asumare, responsabilitate și predictibilitate diplomatică
- 70 Siguranță, apărare, securitate națională și reîntregire teritorială
- 74 Sport, cultură, mass-media, transparență, informare publică
- 80 Morală, respect, toleranță, pace socială și identitate națională


**PRINCIPIILE
ȘI VALORILE
FUNDAMENTALE
ALE MOLDOVEI
DE MÂINE!**

Principiile și valorile care stau la baza societăților democratice și consolidate istoric, sunt cele care pot aduna în jurul unui proiect de țară toate energiile pozitive, emoțiile și solidaritatea unui popor.

Fundamentul reconstrucției unei societăți aflată de mai bine de 30 de ani în căutarea unei identități democratice, unitare și consolidate trebuie să fie reprezentat de asumarea responsabilă a unor principii și valori care să garanteze dezvoltarea economică a țării, bunăstarea fiecărui cetățean, fortificarea statului de drept, a drepturilor și libertăților civice și, nu în ultimul rând, așezarea țării în rând cu toate celelalte națiuni civilizate ale lumii.

Principiile și valorile care stau la baza societăților democratice și consolidate istoric sunt cele care pot aduna în jurul unui proiect de țară, asumat pe termen lung, toate energiile, emoțiile, creativitatea și solidaritatea unui popor în drumul său către autodeterminare, independență totală, suveranitate, integritate teritorială și identitate națională recunoscută la nivel internațional.

În opinia mea, adevărul, munca, proprietatea, respectul, pacea, echitatea și solidaritatea socială, toleranța, meritocrația, statul de drept, drepturile și libertățile civice, libertatea de exprimare, competența, concurența, dar nu în ultimul rând morală



*„Preocuparea
mea supremă
e definită
de viitorul
generațiilor care
ne vor urma și
prin care țara
asta VA DĂINUI.”*

29 august 2018

Sunt convins
că **Moldova
de mâine**,
cea în care
ne dorim
cu toții să
trăim, poate
fi cu mult mai
bună decât
cea de astăzi.

creștină sunt principiile și valori esențiale și imuabile care pot garanta renașterea societății noastre, în ansamblul acestora. Aceste principii și valori au stat dintotdeauna la baza întregii mele activități publice și politice și reprezintă un tablou complet al convingerilor născute din educația și instrucția mea, din experiențele adunate în anii de studiu și din cei dedicați apărării drepturilor omului ca avocat, activist civic sau om politic.

Sunt convins că **Moldova de mâine**, cea în care ne dorim cu toții să trăim, poate fi cu mult mai bună decât cea de astăzi, o țară captivă unui sistem birocratic corupt, o țară captivă grupurilor oligarhice care încă tranzacționează puterea între ele, o țară sărăcită și umilită vreme de 30 de ani de o clasă politică care trebuie, în opinia mea, înlocuită ireversibil de oameni de stat asumați și responsabili, onești și muncitori, care împărtășesc principiile și valori cu adevărat democratice și muncesc permanent în slujba poporului.





**„Ne vom lua Moldova înapoi
pentru că NOI, în comparație
cu EI, NU MINȚIM! Moldova
trebuie să fie a noastră, a
celor mulți, drepți și curajoși”.**

3 noiembrie 2018

VIZIUNE ȘI ACȚIUNE

În **viziunea mea**, Republica Moldova trebuie să-și ocupe locul în rândul țărilor civilizate ale Europei secolului XXI, în fapt, un loc definit cu maximă claritate de argumente geografice, istorice, culturale și identitare care nu pot fi puse sub nici o formă la îndoială.

Locul **Moldovei de mâine** trebuie să fie alături de România și de toate țările Europei, iar proiectul de țară care va influența pozitiv și decisiv viața tuturor generațiilor care ne vor urma este un proiect care să asume cu claritate aderarea la spațiul european, din toate punctele de vedere, social, economic și cultural.

Propun tuturor celor care înțeleg importanța strategică a abordărilor viitorului președinte, votat direct de majoritatea cetățenilor Republicii Moldova, un proiect care să integreze **Moldova de mâine** în spațiul european și să furnizeze viitoarelor generații, prin efectele și rezultatele sale, un standard de viață similar cu

cel de care se bucură astăzi toți ceilalți cetățeni europeni.

În viziunea mea, doar o conectare strategică, financiară și economică, completă și reciproc avantajoasă, între Republica Moldova și Uniunea Europeană poate crea premisele reconstrucției întregii noastre societăți, poate garanta dezvoltare economică durabilă, investiții în spații industriale și agricultură, crearea de locuri de muncă bine plătite, resurse pentru dezvoltare socială integrată, resurse pentru investiții în educație, sănătate, protecție socială, infrastructură sau cultură, atât pe orizontala cât și pe verticala societății noastre.

În egală măsură, consider că **Moldova de mâine** își poate asuma cu responsabilitate un dialog constant, asumat și constructiv cu toate celelalte națiuni ale lumii, poate asuma proiecte comune, fără să compromită interesul nostru național, cu toate țările vecine nouă, cu Rusia,

China și cu orice alte entități financiare sau economice ale lumii civilizate și poate contribui prin conduita și abordările sale coerente, articulate și predictibile la reușita tuturor proiectelor care pot aduce beneficii tuturor cetățenilor care sunt parte a oricărui astfel de proiect.

Acțiunile mele vor fi subordonate în totalitate dezideratelor naționale, vor respecta litera și spiritul Constituției Republicii Moldova, legile, normele și cutumele societății noastre.

Voi propune tuturor cetățenilor, prin acțiunile și abordările mele, un nou model de conduită civică. Voi face tot ce depinde de mine pentru schimbarea esențială a raporturilor dintre stat și cetățean și voi aduce în centrul tuturor politicilor asumate la nivelul instituțiilor CETĂȚEANUL, drepturile și libertățile acestuia.

Voi depune eforturi pentru conștientizarea obligațiilor pe care fiecare dintre noi le avem față de Republica Moldova și voi propune întregii societăți un pact național pentru emanciparea societății noastre prin educație și asumare a unor eforturi conjugate prin care să renunțăm la vechile deprinderi care ne-au încremenit în timp și vulnerabilizat și asumarea unora noi, civilizate, moderne, europene, responsabile și durabile.

Voi încuraja inițierea de reforme structurale profunde în toate domeniile și sectoarele de activitate, voi veghea ca

instituțiile statului să lucreze în favoarea cetățeanului, voi media toate conflictele din societate și voi garanta, prin echilibru și implicare, toleranța, pacea și echitatea socială.

Voi fi președintele care va declara încă din primul minut al mandatului său un război total corupției. Voi instaura, prin abordări și acțiuni concrete, în limitele prerogativelor constituționale, domnia legii în Republica Moldova. Voi demara un proiect național al lustrației, voi cere Parlamentului înființarea și activarea unei comisii care să verifice toate averile foștilor și actualilor demnitari, funcționari publici, judecători și procurori, așa încât resetarea coordonatelor după care funcționează societatea noastră să fie una reală și ireversibilă.

Voi fi un președinte activ, implicat, asumat pentru o reformă profundă a întregii societăți. Voi face tot ce este posibil ca oamenii Republicii Moldova să-și recupereze țara, diaspora noastră să se întoarcă acasă și să redevenim mândri că suntem cu toții cetățeni ai Republicii Moldova.

Viziunile și acțiunile mele vor fi coordonate la detaliu cu voința majorității cetățenilor Republicii Moldova, motiv pentru care voi activa **instituția referendumului național** pe temele esențiale, cardinale, care țin de evoluția ireversibilă către **Moldova de mâine**, țara în care ne dorim cu toții să trăim.



„Eficacitatea unui politician este determinată, în primul rând, nu de capacitatea de a ține discursuri înflăcărâte, ci de faptele lui, de acțiunile în beneficiul oamenilor și în apărarea acestor „altor vieți”.

24 septembrie 2016

**REDEFINIREA
RELAȚIEI
DINTRE STAT
ȘI CETĂȚEAN**



Situația extrem de gravă cu care se confruntă Republica Moldova are la bază supremația nejustificată a statului oligarhic asupra cetățenilor. În țările civilizate, statul este servantul cetățeanului, Statul este în slujba cetățeanului. Așa trebuie să fie și în Republica Moldova.

Republica Moldova este astăzi una dintre cele mai sărace și corupte țări din Europa. Indicatorii care măsoară aceste realități se adaugă și altora care ne definesc ca un ecosistem politic și social marginal, vulnerabil, instabil și deloc predictibil.

Situația se degradează de la an la an, cetățenii și-au pierdut definitiv încrederea în Stat și în instituțiile acestuia, depopularea este în continuă creștere, iar sporul natural, în termeni absoluți, este negativ.

Această stare de fapt este un proces în evoluție, imposibil de oprit prin soluții artificiale și neasumate cu fermitate de către o clasă politică nerepresentativă, majoritar compromisă, structurată după interese de grup și condusă după modele oligarhice specifice mafiei anilor '90.

Situația extrem de gravă cu care se confruntă Republica Moldova are la bază supremația nejustificată a Statului oligarhic asupra cetățenilor. În țările civilizate, Statul este servantul cetățeanului, Statul este în slujba cetățeanului, iar relația, definită astfel, garantează echilibrul stabil și firesc al societăților moderne, democratice și civilizate. În Republica Moldova, relația este complet inversată, iar cetățeanul se află la discreția Statului, a instituțiilor acestuia, a funcționarului public.



*„Cel mai
important
partener al nostru
rămâne totuși
CETĂȚEANUL
Republicii
Moldova.”*

28 februarie 2018



Intrarea în normalitate pe acest subiect este obligatorie și nenegociabilă, motiv pentru care voi direcționa cele mai multe din resursele mele personale și ale instituției prezidențiale către un proiect care să aibă drept finalitate schimbarea acestei paradigme care ne ține în întuneric de aproape 100 de ani.

Cetățeanul, individul, drepturile și obligațiile acestuia vor fi constante activității tuturor instituțiilor statului din **Moldova de mâine**, iar funcționarii publici vor primi din partea viitorului Parlament,

la inițiativa mea, un nou statut care să stabilească, prin litera legii, menirea, responsabilitățile, obligațiile, dar și drepturile acestora. Acest nou statut va fi însoțit și de un set de norme de conduită și va avea rolul de a construi pe baze corecte, firești și durabile o nouă relație între cetățean, stat și funcționarul public.

Redefinirea relației dintre Stat și cetățean, reformele necesare din cadrul administrației publice centrale și locale și renunțarea la vechile deprinderi vor contribui la transformarea societății noastre într-o societate deschisă, transparentă, o societate în care cetățenii își cunosc drepturile și luptă pentru păstrarea acestora, o societate unde funcționarul public se află necondiționat în slujba cetățeanului, are un statut solid consfințit prin lege, este corect, dedicat, integru, își înțelege obligațiile și le respectă fără nici un fel de abatere de la norme și reglementări.

O societate construită în jurul unei relații corecte dintre stat și cetățean este o societate funcțională, echitabilă, este o societate care garantează respect, stabilitate, predictibilitate, solidaritate, pace și echitate socială.

Moldova de mâine poate și trebuie să fie o țară în care fiecare dintre noi ocupă locul pe care îl merită, iar Statul, prin instituțiile sale, veghează ca drepturile și libertățile cetățenilor săi să fie respectate și protejate.

**STAT DE DREPT,
JUSTIȚIE
INDEPENDENTĂ,
LUPTĂ ANTICORUPȚIE**



Fără stat de drept și justiție independentă nu poate exista democrație, iar drepturile și libertățile cetățeanului nu pot fi astfel garantate.

Moldova de mâine trebuie să fie o țară în care statul de drept și independența justiției să fie fundamentele principale și imaubile, iar lupta anticorupție o constantă pe termen lung care să permită demafiotizarea completă a țării într-un termen rezonabil de 5-10 ani de zile.

Fără stat de drept și justiție independentă nu poate exista democrație, iar drepturile și libertățile cetățeanului nu pot fi astfel garantate. Lupta noastră, a tuturor, din ultimii ani, pentru a ne elibera de povara oligarhică a generat rezultate parțiale, de etapă, iar angajamentul pe care trebuie să-l avem față de generațiile viitoare este obligatoriu să conțină promisiunea de a edifica împreună, pentru urmașii noștri, o democrație autentică unde domnia legii este recunoscută de toți, iar actul de justiție este privit, în termeni instituționali, ca un serviciu public.

Eliminarea imediată a impunității, egalitatea în fața legii și dreptul la o judecată corectă trebuie să devină obligatorii pentru ecosistemul social al **Moldovei de mâine**, iar asumarea acestor obiective au stat încă de la început la baza întregii mele activități publice, încă din 19 mai 2010, ziua în care am decis să mă opun public sistemului corupt care stăpânea Republica Moldova.

Reforma imediată a justiției trebuie să se producă cu maximă transparență și fără implicarea factorului politic. În acest sens, voi recomanda corpurilor procurorilor și judecătorilor să propună Parlamentului, Președinției și opiniei publice un calendar propriu de acțiuni de reformare internă și voi veghea ca această reformă să fie coordonată cu acțiunile viitorului Parlament și ale Agenției Naționale de Integritate care vor evalua legalitatea tuturor averilor magistraților din Republica Moldova.

Voi sprijini instituția Procurorului General, voi veghea la păstrarea independenței acestuia, dar nu voi accepta, în calitate de fost procuror, nici un fel de abatere de la normele cu care va fi evaluată celeritatea de finalizare a dosarelor.

Voi susține Consiliul Superior al Magistraturii în toate acțiunile prin care acesta își va propune să reformeze și să garanteze independența justiției din **Moldova de mâine**, nu voi interveni și nu voi permite nimănui altcuiva să intervină în mecanismele interne prin care sunt numiți sau promovați anumiți judecători în funcții noi, deliberative sau manageriale.

Președintele va fi garantul suprem al justiției în Republica Moldova, dar nu voi accepta ca cei care s-au dovedit a fi activat împotriva oamenilor sau sunt posesorii unor averi care nu pot fi justificate să mai rămână parte a corpurilor procurorilor și judecătorilor.

Alături de noul Parlament, voi iniția un set de amendamente la Codul Penal și Codul de Procedură Penală, așa încât sancțiunile pentru cei care se vor face vinovați de infracțiuni de mare amploare la adresa statului sau a bugetului de stat să fie mărite, în acord cu jurisprudența europeană.

Voi încuraja și susține universitățile din Republica Moldova să suplimenteze locurile disponibile la facultățile de Drept, așa încât să anticipăm nevoia de noi procurori și magistrați, pentru generația viitoare, având în vedere că, la modul propriu, cel puțin în cazul justiției din Republica Moldova, o reformă autentică nu se poate face fără o înlocuire constantă și calitativă a personalului care înfăptuiește actul juridic.

Lupta anticorupție va fi o componentă esențială a mandatului meu de președinte. Voi propune Parlamentului inițiative legislative care să ofere polițiștilor, procurorilor și judecătorilor instrumente suplimentare care vor putea fi folosite în lupta împotriva corupției și nu voi face nici un fel de compromis în ceea ce privește legalitatea, transparența, continuitatea și intensitatea acestei ofensive împotriva tuturor celor care s-au făcut sau se vor face vinovați de corupție și de alte infracțiuni asociate acesteia.

Voi cere instituțiilor abilitate fermitate maximă în acțiunile destinate eradică-



rii definitive a schemelor de corupție și contrabandă, a monopolurilor ilegale, în principiu a tuturor activităților care parazitează continuu, de peste 30 de ani, economia națională.

De sancțiunile unei justiții libere și imparțiale, așa cum va fi justiția din **Moldova de mâine**, nu va putea nici un vinovat să scape, indiferent care este numele acestuia sau funcția pe care a ocupat-o sau o va ocupa în stat.

Amploarea luptei anticorupție va defini în termeni calitativi și cantitativi dimensiunea reformei profunde și structurale pe care o voi propune tuturor cetățenilor și va comunica cu fermitate întregii comunități internaționale că Republica Moldova a decis să se desprindă definitiv de trecut și să privească cu încredere spre viitor, prin voința comună a oamenilor săi.

**MOLDOVA DE MÂINE,
MOLDOVA EDUCATĂ!**



Viitorul unei națiuni este influențat în mod decisiv de calitatea educației, iar în capacitatea viitoarelor generații de a duce mai departe dezideratele naționale de consolidare a democrației și identității naționale este necesar a se investi din timp.

Viitorul unei națiuni este influențat în mod decisiv de calitatea educației, iar în capacitatea viitoarelor generații de a duce mai departe dezideratele naționale de consolidare a democrației și identității naționale este necesar a se investi din timp, programatic și după un plan riguros, multianual.

Pe lângă multiplele crize cu care se confruntă sistemul educațional din Republica Moldova, una din problemele pe care va trebui să o rezolvăm pe termen scurt și mediu este acoperirea deficitului de peste 2 mii de profesori, 800 dintre aceste locuri vacante fiind în grădinițe.

O altă problemă dureroasă, care afectează direct sistemul nostru educațional este declinul demografic, exodul în masă al tinerilor supradotați, temă care ar trebui să fie soluționată în mod prioritar de o guvernare responsabilă.

În acest sens, unele cifre sunt de-a dreptul alarmante. Potrivit Biroului Național de Statistică al Republicii Moldova, în perioada 2010-2016 numărul studenților a scăzut cu peste 30%, proces care continuă accelerat și astăzi, în 2020.



**„Generațiile se
pot schimba!
Idealurile,
principiile
și valorile
NICIODATĂ!”**

13 iunie 2019

Evident că aceste cifre sunt determinate și de faptul că tot mai mulți studenți preferă studiile în străinătate. Chiar și datele oficiale ne arată că mai mult de 7% din populația din grupul de vârstă al studenților studiază în străinătate, procent care este în continuă creștere. Acest indicator, conform analizelor Ministerului Educației, Culturii și Cercetării este de 3,5 ori mai mare decât media Uniunii Europene și de 6,7 ori mai mare decât media Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică.

Așadar, sistemul nostru educațional are nevoie de o modernizare profundă, de strategii noi, adaptate secolului XXI, pentru a crește prestigiul și atractivitatea acestuia. Sistemul educațional trebuie să devină atractiv și performant, încât să nu pierdem definitiv competiția cu celelalte state, care, prin politicile lor, îi atrag pe tinerii noștri pentru studii aprofundate. Se impune o regândire a sistemului educațional care să aibă ca punct de plecare formularea foarte precisă a intereselor naționale și avantajelor noastre competitive.

În același timp, este necesară o adaptare la obiectivele de modernizare a Republicii Moldova. Printre acestea se numără: orientarea la piața muncii, asigurarea unei adaptabilități socio-economice a elevilor/studenților, creșterea nivelului de responsabilitate a elevilor/studenților, accent pe competențe tehnice în baza consolidării cunoștințelor științelor reale, dezvoltarea

competențelor digitale, dezvoltarea competențelor antreprenoriale, accent pe creativitate, inovații, accent pe studierea limbile străine.

Avem nevoie de o reșezare a societății pe valori durabile, universal recunoscute și se impune dezvoltarea unei culturi a succesului bazată pe performanță, muncă, talent, onestitate și integritate, toate acestea reprezentând repere spre care să se orienteze toate politicile educaționale ale unui stat modern, ale **Moldovei de mâine**.

În cadrul politicilor din domeniul educației, trebuie să ne inspirăm din experiența internațională, experiența relevantă și utilă pentru Republica Moldova. Unul din exemple ar putea fi modelul educațional finlandez. Deși țara noastră nu poate prelua integral acest model ca și multe alte modele, totuși, anumite elemente și principii ar putea fi luate în considerare. Printre elementele acestui sistem care ar fi utile pentru sistemul educațional al Republicii Moldova se numără:

- Continuitate în implementarea politicilor în educație. Este extrem de important ca să existe un consens național în societate cu privire la politicile în educație, iar schimbarea miniștrilor să nu afecteze mersul reformelor. Este preferabil ca ministrul educației să fie un tehnocrat și nu un om politic, iar stabilitatea în funcție al unui ministru al educației este o condiție necesară.

- Un sistem eficient de formare a cadrelor didactice și motivare a acestora. Fără o politică eficientă de recrutare, formare, promovare și remunerare a cadrelor didactice, orice reformă în educație este sortită eșecului. Este extrem de importantă consolidarea capacităților instituțiilor care pregătesc pedagogi. Un alt element important este creșterea prestigiului profesiei de pedagog.
- Motivarea copiilor pentru învățare. Este extrem de important ca prin schimbarea metodelor de predare/învățare/evaluare, copiii să fie motivați să învețe. Un element esențial, care merită inspirat în special din modelul finlandez, este crearea unor asemenea condiții pentru copii, încât aceștia să aibă plăcere și predispoziție pentru învățare, plăcere care le va rămâne pe tot parcursul vieții. De la un model, uneori coercitiv, și care inhibă copiii, trebuie să trecem la un model în care elevii să aibă satisfacția învățării și cunoașterii. Un aspect important din sistemul finlandez, care ar putea fi util pentru Republica Moldova este accentul asupra valorizării personalității elevilor. În acest context, ar fi util să ne inspirăm din modelul finlandez, unde pentru fiecare elev este elaborat un plan individual de învățare și dezvoltare.
- Accent pe partea practică a învățării. Un element important al reformelor din educație este ajustarea conținuturilor educaționale la realitățile sociale și economice.

- Trebuie să urmărim și alte repere ale sistemelor educaționale europene care au livrat performanță în acest domeniu: șanse egale pentru toți elevii, acces gratuit și larg la serviciile educaționale, lipsa oricărei discriminări.

În baza experienței relevante din alte țări, dar și pornind de la realitățile și specificul Republicii Moldova, politicile în educație vor fi orientate pe următoarele dimensiuni:

- Reformarea sistemului de formare profesională a cadrelor didactice și crearea unui sistem de motivare al acestora. Doar o politică de profesionalizare și ridicare a prestigiului profesiei de pedagog poate pune bazele unui sistem educațional de calitate. Este necesară o politică de recrutare și promovare în carieră a unor pedagogi dedicați și profesioniști, inclusiv printr-o politică salarială atractivă. Este importantă promovarea mobilității cadrelor didactice pentru acumularea experienței internaționale necesare, experiență care poate fi implementată în Republica Moldova. Un alt aspect care va fi urmărit este crearea unui sistem eficient de management al instituțiilor de învățământ. Este extrem de important ca să fie promovați doar manageri performanți în fruntea instituțiilor de învățământ.
- Formularea de conținuturi educaționale modernizate și noi metode de

predare: creșterea calității proceselor de predare/învățare/evaluare. Va fi promovată introducerea unor noi metode de predare/învățare/evaluare, cu accent pe utilizarea tehnologiilor informaționale. Este necesară o investiție în pregătirea cadrelor didactice care să utilizeze metode moderne și inovative. Este la fel de importantă schimbarea atitudinii față de elev, prin stimularea creativității, talentelor și valorificarea capacităților fiecărui elev, accent pe aplicabilitatea cunoștințelor în viața reală. Școala nu trebuie să inhibe elevii ci să reprezinte un mediu pozitiv în care copiii să dorească să acumuleze cunoștințe, abilități și atitudini.

- Un aspect important este punerea accentului asupra învățării limbii române, limbilor străine și dobândirii competențelor digitale.
- Modernizarea infrastructurii și dotarea corespunzătoare a instituțiilor de învățământ: asigurarea unor condiții de studii și cazare adecvate pentru elevi și studenți.
- În contextul crizei Covid-19, un aspect important este asigurarea cu echipamente TIC a cadrelor didactice și elevilor din toate treptele de învățământ, asigurarea accesului absolut la servicii de Internet, susținerea elaborării materialelor didactice digitale și a softurilor educaționale necesare implementării educației la distanță, formarea cadrelor didactice în utilizarea materialelor didactice digitale.



- Protecția socială în sistemul educațional și educația incluzivă: asigurarea unui sistem educațional accesibil pentru elevi, inclusiv pentru cei din familii dezavantajate. Asigurarea unor condiții satisfăcătoare de hrană și cazare. Trebuie promovate reformele începute în domeniul educației incluzive pentru a asigura un acces și condiții decente copiilor cu necesități speciale.

Sistemul educațional trebuie să formeze personalități care să devină cetățeni conștienți, cu spirit critic, cu dragoste și atitudine responsabilă față de țară.



Este necesară să conștientizăm faptul că investiția în educație reprezintă o investiție în viitor. Din acest motiv, este inadmisibilă reducerea cheltuielilor pentru sistemul educațional. În mandatul meu de președinte vor fi eficientizate și sporite toate investițiile în educație. Voi acorda importanța cuvenită investițiilor atât de necesare în creșe și grădinițe.

Voi încuraja inițiativele de consolidare a sistemului de asigurare a calității pentru tot sistemul educațional. Este extrem de importantă consolidarea capacităților Ministerului Educației, Culturii și Cercetării, care va avea o echipă bine pregătită, puternică și dedicată.

În acest sens, voi iniția un dialog instituțional și angajat pentru:

- Crearea unui sistem de recunoaștere a competențelor dobândite în context non-formal și informal. Modernizarea sistemului de învățare pe parcursul întregii vieți. Promovarea formării pro-

fesionale continue a cetățenilor, inclusiv al persoanelor angajate în câmpul muncii.

- Modernizarea învățământului preșcolar prin asigurarea unor condiții adecvate pentru copii, creșterea accesului precum și introducerea de noi metode de educare în instituțiile preșcolare.
- Modernizarea învățământului primar, gimnazial și liceal. Stimularea, motivarea și responsabilizarea elevilor în ceea ce privește creșterea interesului acestora pentru studii. Este importantă implicarea activă a cadrelor didactice în parteneriat cu părinții la eficientizarea procesului de învățare al elevilor.
- Modernizarea învățământului profesional tehnic prin asigurarea unui parteneriat solid și eficient între agenții economici și instituțiile de învățământ profesional tehnic. Trebuie continuate investițiile în baza tehnico-materială (ateliere, laboratoare, consumabile) prin dotarea cu echipament, utilaje a instituțiilor de învățământ profesional tehnic. De asemenea, este necesară ameliorarea condițiilor de studii și cazare a elevilor.
- Modernizarea învățământului superior prin asigurarea unui proces riguros de asigurare a calității și acreditării instituțiilor de învățământ superior. Conectarea mediului universitar cu agenții economici, instituțiile de cercetare și inovare reprezintă obiective ale politicilor educaționale. Învățământul su-

perior trebuie să devină atractiv atât pentru studenții din Republica Moldova, cât și pentru studenții din afara țării. Internaționalizarea învățământului superior va fi una din priorități.

- O condiție necesară pentru un sistem educațional de calitate este crearea unui sistem eficient de consiliere și ghidare în carieră a elevilor/studenților.

Investițiile în educație vor genera efecte durabile pe termen mediu și lung și vor elimina treptat dar ireversibil toate vulnerabilitățile sociale și culturale care au permis în ultimii 30 de ani, și permit și astăzi, ca foarte mulți dintre cetățenii noștri să rămână captivi unor prejudecăți întreținute artificial de către cei care sunt responsabili de degradarea continuă a calității vieții în Republica Moldova.

Moldova de mâine se va bucura de respect și recunoaștere internațională doar dacă generațiile viitoare, în care suntem astăzi obligați să investim, vor fi generații formate din oameni integri, competitivi și bine echipați din punct de vedere profesional în domeniile în care s-au specializat, așa încât să poată concura de la egal cu alți profesioniști, acasă sau oriunde altundeva pe meridianele lumii.

O țară în care investițiile în educație nu sunt privite drept cheltuieli, ci sunt asumate ca reale investiții, este o țară care va avea asigurat un viitor prosper, iar eu, prin abordările mele în domeniul educației, îmi doresc să contribui decisiv la atingerea acestui obiectiv!

*„Viitorul Moldovei nu se negociază.
Oamenii acestui popor sunt singurii
în drept să hotărască cum va fi
mâine în țara lor”*

11 decembrie 2018

**PACIENTUL,
SUBIECTUL REFORMEI
OBLIGATORII
A SISTEMULUI
DE SĂNĂTATE**



Se impune regândirea structurală a sistemului de sănătate, coordonarea direcțiilor de reforma, așa încât pacientul să fie în centrul unui sistem care trebuie să devină cu adevărat funcțional și finanțat corepunzător.

În contextul pandemiei Covid-19 s-au descoperit mai multe probleme grave ale sistemului medical al Republicii Moldova, probleme care s-au acumulat pe parcursul ultimelor decenii. Din nefericire, ne-am confruntat cu o rată foarte mare a personalului medical infectat, indicator care reprezintă aproximativ 30 % din numărul celor diagnosticați cu infecție Covid-19.

Se impune regândirea structurală a sistemului de sănătate, centrarea direcțiilor de reformă, așa încât pacientul să fie în centrul unui sistem care trebuie să devină cu adevărat funcțional și finanțat corepunzător, proporțional cu nevoile curente și cu toate coordonatele de dezvoltare asumate la nivelul statului.

În egală măsură, preocuparea viitorului președinte și al viitorului Guvern va fi aceea de a identifica resursele financiare pentru majorarea semnificativă a salariului medicilor și tuturor lucrătorilor medicali din sistem, concomitent cu dezvoltarea și integrarea tuturor serviciilor medicale pe care sistemul de sănătate trebuie să fie pregătit să le ofere pacienților.

În timpul mandatului de președinte voi face tot ce-mi vor permite prerogativele funcției pentru a găsi soluții sustenabile așa încât salariul personalului medical să

fie mărit de cel puțin 3 ori, în etape, în următorii patru ani de zile. Se vor identifica resurse pentru modernizarea infrastructurii medicale, pentru dotarea spitalelor cu echipamente performante care să livreze diagnosticul cu fidelitate ridicată și să permită medicilor să aplice cele mai moderne soluții de tratament, cu prioritate soluții minim invazive.

Este necesară promovarea unor politici eficiente pentru a opri exodul medicilor din Republica Moldova prin salarii competitive, condiții de muncă și de trai decente, avantaje și facilități sociale și prin creșterea prestigiului de lucrător medical. În acest sens voi propune viitorului Parlament și Guvern, întregului ecosistem medical un pact național pentru sănătate care să asume soluții integrate pentru:

- Identificarea unor modalități optime de structurare a rețelei medicale: un serviciu medical de proximitate și, în același timp, dezvoltarea unor spitale regionale moderne;
- Politici de prevenție și campanii naționale pentru un mod sănătos de viață a populației;
- Adaptarea sistemului medical pentru noile provocări legate de actuala pandemie și potențialele amenințări sanitare de o asemenea anvergură;
- Creșterea nivelului de pregătire a lucrătorilor medicali și asigurarea unor servicii de calitate. Este necesară eficientizarea sistemului de pregătire a lucrătorilor medicali, inclusiv prin promovarea programelor de formare continuă pentru lucrătorii din domeniul medical;
- Asigurarea de condiții adecvate în instituțiile medicale prin modernizarea infrastructurii de specialitate, procurarea echipamentelor și utilajelor necesare în vederea asigurării serviciilor medicale de calitate;
- Asigurarea unor investiții judicioase, în concomitență cu eficientizarea gestionării resurselor financiare atât la nivelul întregului sistem de sănătate publică, cât și eficientizarea managementului financiar al instituțiilor medicale;
- Asigurarea controlului și eficientizarea reglementării pieței produselor farmaceutice;
- Demonopolizarea pieței farmaceutice, combaterea formării abuzive a prețurilor la medicamente și micșorarea prețurilor la acestea;
- Eliminarea corupției din sistemul medical;
- Eficientizarea sistemului de asigurări medicale în vederea optimizării accesului populației la serviciile medicale de calitate;
- Consolidarea capacităților autorităților centrale în domeniu și altor instituții responsabile de sistemul de sănătate publică.



Pactul național pentru sănătate pe care îl voi propune va conține, în mod obligatoriu, referiri clare și asumate pentru creșterea gradului de prevenție și accentuarea importanței medicinei primare și ambulatorii.

Educația sanitară este esențială pentru creșterea gradului de conștientizare a importanței sănătății publice, motiv pentru care parte importantă a viitorului pact pentru sănătate va fi și Ministerul Educației care, prin politicile sale, va asuma educația sanitară a viitoarelor generații.

Moldova de mâine trebuie să fie o țară care să poată avea grijă de sănătatea cetățenilor, iar investițiile în sistemul de sănătate nu trebuie să fie dependente de factorul politic. Asemenea Educației, Sănătatea va fi un proiect de interes public, național, un proiect transpartinic, asumat pe termen mediu și lung și finanțat multianual.



**PROTECȚIE SOCIALĂ,
DREPTUL LA VENITUL
MINIM GARANTAT,
PENSII CORECTE**




**În Moldova
de mâine,
fiecare
cetățean
trebuie să
beneficieze de
un venit minim
garantat care
să-i permită
acestuia
o viață
decentă, fără
vulnerabilități
sociale de
niciun fel.**

Republica Moldova se află astăzi în imposibilitatea de a asigura fiecărui cetățean un venit minim garantat care să-i permită acestuia o viață decentă, fără vulnerabilități sociale de nici un fel.

Fie că vorbim despre populația activă care nu are un loc de muncă, de categoriile defavorizate sau de pensionari, în fiecare din aceste cazuri, media ponderată a veniturilor este cu mult sub indicatorii europeni care definesc vulnerabilitatea socială.

Se impune regândirea în toată structura acestuia, a sistemului național de protecție socială și indentificarea soluțiilor prin care presiunea continuă care se pune pe bugetul de stat să fie eliminată treptat până la anularea acesteia. Toate categoriile vulnerabile din punct de vedere social se află la limita sau sub limita sărăciei, iar această realitate este și mai vizibilă ca discrepanță între mediul rural și urban.

Pensionarii noștri nu au pensii care să le asigure un trai decent, iar suplimentarea veniturilor lor lunare se realizează prin remitențe sau alte ajutoare care vin din partea aparținătorilor care muncesc din Diaspora.



**„Am fost și
rămânem
alternativa cea
mai solidă a
unei guvernări
autocrate și
indezirabile.”**

7 ianuarie 2018

Bugetul asigurărilor sociale crește de la an la an datorită îmbătrânirii constante a populației și descreșterii populației active care poate contribui lunar, prin taxe și impozite, la securizarea acestui buget.

Republica Moldova trăiește astăzi pe datorie, iar diferențele dintre venituri și cheltuieli sunt finanțate prin împrumuturi scade pentru viitoarele generații.

Pensiile cărunților noștri trebuie mărite, în mod obligatoriu, proporțional cu toți ceilalți indicatori economici și concomitent cu impletirea măsurilor economice și fiscale atât de importante pentru a reconstrui din temelii, în baza unor principii moderne, democratice și europene economia națională.

Acest plan va fi un efort instituțional de mare amploare pe care, în calitate de președinte, mi-l asum în totalitate, coordonând loiala cooperare între instituții și monitorizând etapele de implementare a acestui mare proiect de țară.

Politicile publice trebuie să aibă în centrul lor cetățeanul, nevoile, problemele și aspirațiile acestuia, iar deciziile politice trebuie să fie în totalitate și necondiționat subordonate interesului național, interesului oamenilor.

Eliminarea corupției, controlul averilor și confiscarea extinsă a celor dobândite ilegal, eradicarea schemelor de corupție și contrabandă și integrarea tuturor măsurilor

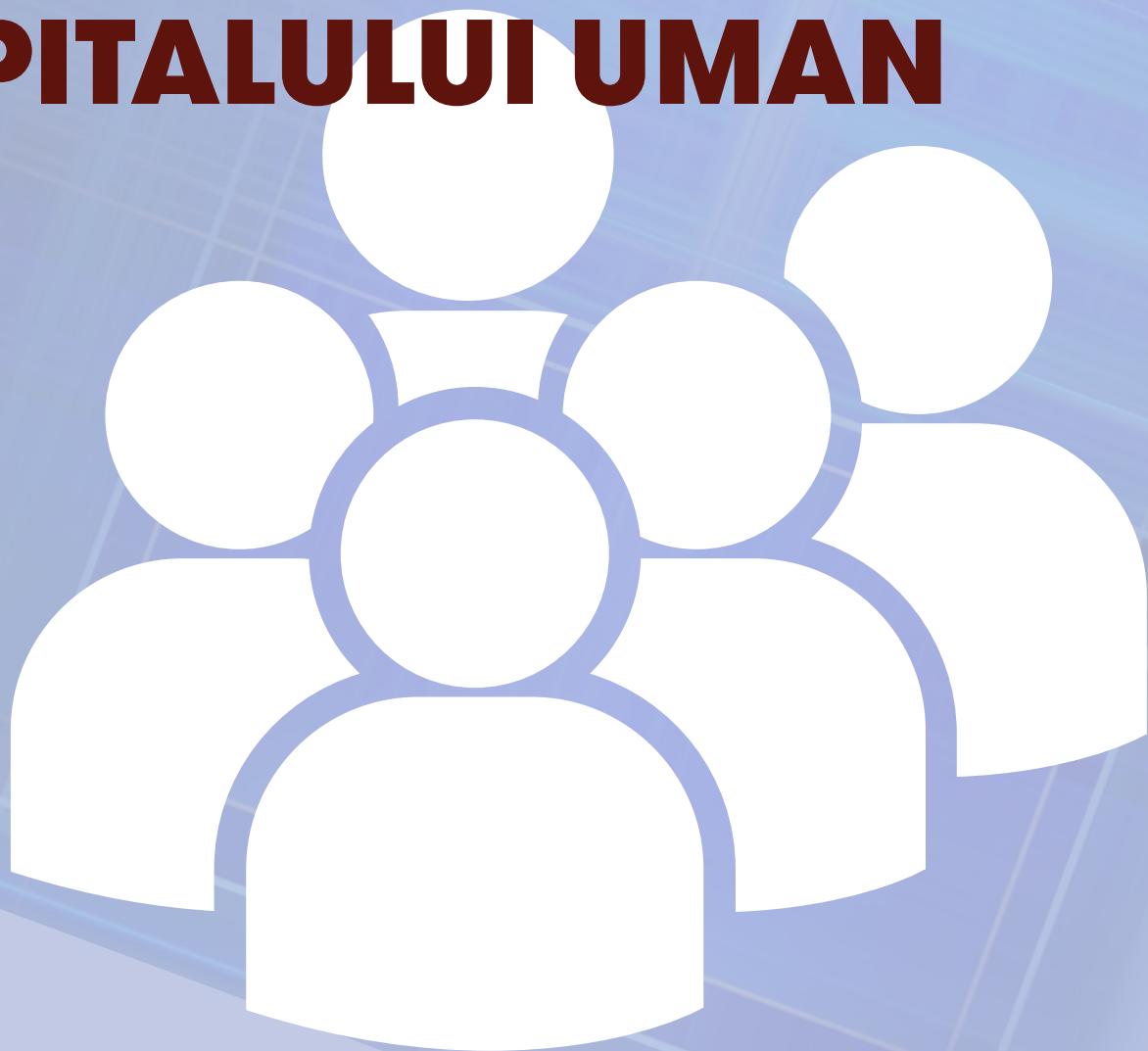
de eliberare a economiei naționale de corupția care o parazitează programatic de 30 de ani, vor contribui decisiv la echilibrarea bugetului de stat și la creșterea durabilă a bugetului destinat protecției sociale.

Voi încuraja implementarea unui model de proiect național de protecție socială de origine europeană și voi solicita sprijinul partenerilor noștri de dezvoltare pentru structurarea și implementarea unui asemenea plan pe termen lung. Fiecare cetățean are dreptul la un venit minim garantat, fie că vorbim de un salariu decent, de pensie, ajutorul de șomaj sau alte instrumente de protecție socială.

Așa cum am spus de mai multe ori, Republica Moldova nu mai are nevoie de niciun fel de experiment social sau economic, iar această opinie va fi împărtășită cu fermitate tuturor celor care vor face parte din grupul de lucru care va elabora strategia națională, care va conține pachetul de legi și de măsuri cu impact social pentru toate categoriile sociale vulnerabile.

În **Moldova de mâine**, fiecare cetățean are dreptul la un venit minim garantat care să-i permită un trai decent în propria lui țară, iar această axiomă este valabilă și pentru pensionari, persoane cu dizabilități, asistați social, copii orfani sau instituționalizați și pentru toate celelalte categorii sociale vulnerabile, cu deficite ale capacității de integrare socială.

**SOLUȚIONAREA
,
CRIZEI DEMOGRAFICE
ȘI DEZVOLTAREA
,
CAPITALULUI UMAN**



Depopularea
Republicii
Moldova
trebuie să
înceteze, iar
implementarea
unor politici
coerente
pentru
rezolvarea
acestei
probleme
extrem de
importante.

Una din problemele grave cu care se confruntă Republica Moldova este depopularea țării, fenomen care se manifestă atât prin exodul cetățenilor cât și prin acutizarea crizei demografice.

În baza mai multor cercetări demografice efectuate, se atestă o reducere alarmantă a numărului populației. Conform datelor publice prezentate de către Biroul Național de Statistică (BNS), numărul populației, estimat la începutul anului 2019, a constituit 2,68 milioane persoane, ceea ce reprezintă o descreștere a populației cu aproape 190 000 persoane, în raport cu anul 2014.

Motivul principal al descreșterii populației este migrația. Astfel, doar în anul 2017, din țară au emigrat în jur de 160 000 persoane. După cum se poate vedea din datele oficiale, ponderea tinerilor adulți de 20-24 de ani, din numărul celor care pleacă peste hotare, este una extrem de mare. De asemenea, se atestă o reducere a populației la vârstele de 30-54 ani, la fel, din cauza exodului cetățenilor.

Conform unor prognoze pesimiste, dacă situația va rămâne neschimbată și sporul natural, până în 2050, va avea valori similare cu cel din ultimii ani, și dacă nivelul

migrației va rămâne aproximativ același, atunci populația țării ar putea să se micșoreze cu cel puțin un milion de locuitori peste 30 de ani.

În ceea ce privește rata natalității, aceasta a scăzut constant pe parcursul anilor, ajungând în anul 2018 la 12,8 % născuți la 1000 locuitori, față de 14,3 % născuți la 1000 locuitori în anul 2014. Conform datelor Biroului Național de Statistică, în anul 2018 s-au născut 347 000 copii, ceea ce reprezintă cu 1900 mai puțin decât în anul 2017 și cu 6200 mii mai puțin comparativ cu anul 2014.

O altă gravă problemă constă într-o rată mare a mortalității, care în 2018 constituia 13,9 % decedați la 1000 locuitori. Conform datelor BNS, numărul decedaților în anul 2018 a fost cu 1,2% mai mare comparativ cu anul 2017.

Dacă nu vor fi întreprinse măsuri radicale și urgente, atunci riscăm să pierdem în continuare sutele de mii de cetățeni care vor pleca din Moldova. Acest lucru va afecta în mod direct economia, reducând perspectivele de dezvoltare economică a țării, poate înrăutăți situația socială și va conduce inevitabil la sărăcirea populației și intrarea într-o spirală de degradare socială devastatoare.

Toate aceste cifre alarmante ne obligă să acționăm rapid, responsabil și pro-activ. Din această perspectivă, țara noastră are

nevoie de politici sustenabile pentru redresarea demografică, creșterea natalității și reducerea exodului cetățenilor. Aceste politici, coagulate și implementate eficient, vor urmări scopul de consolidare și dezvoltare a capitalului uman, care este cel mai valoros capital al unei țări.

În mandatul meu de președinte al Republicii Moldova voi lansa procesul de elaborare a unui **Program Național pentru Dezvoltarea Capitalului Uman al Republicii Moldova (2021-2040)**, proces care va fi unul participativ, angajant, transparent, un proces din care nu va lipsi societatea civilă și mediul experților în domeniul sociologiei.

Acest Program va fi rezultatul unui consens național al clasei politice și a societății care va prevedea politici, acțiuni pe termen scurt, mediu și lung în vederea stopării fenomenului de depopulare a țării noastre și de dezvoltare a potențialului uman din Republica Moldova.

Indiferent de alternanța la guvernare, acest Program va sta la baza tuturor politicilor publice elaborate în Republica Moldova în următorii 20 de ani. Pe lângă dezvoltarea economică și socială care reprezintă premise fundamentale pentru creșterea demografică și dezvoltarea capitalului uman este necesar ca toate politicile de stat, indiferent de sector, să aibă un "fir roșu", legat de dezvoltarea și securitatea demografică a Republicii Moldova.

Voi pleda pentru includerea prioritară a problemelor legate de familie, copii, tineri, demografie în documentele de politici și agendele de dezvoltare, astfel încât aceste subiecte să fie abordate la nivel național, local, sectorial, etc.

Acoperirea financiară pentru acest Program Național va fi asigurată din câteva surse, printre care: bugetul de stat, atragerea suportului financiar extern (granturi și credite), în special din partea Uniunii Europene, contribuția voluntară a cetățenilor, inclusiv din Diaspora precum și a mediului de afaceri.

Orice proiecte guvernamentale legate de investiții în capitalul uman, vor trebuie să răspundă la următoarele întrebări: Cum oprim exodul? Cum îi reîntoarcem pe cetățenii noștri plecați peste hotare? Cum redresăm natalitatea?

Program Național pentru Dezvoltarea Capitalului Uman al Republicii Moldova (2021-2040) va fi orientat spre următoarele direcții și acțiuni:

● **Politici de redresare a natalității:**

- prima noastră acțiune va fi dublarea indemnizațiilor pentru nașterea și creșterea copiilor până la 3 ani.
- acțiuni de stimulare a creșterii ratei de fertilitate.
- susținerea femeilor care se întorc la locul de muncă după ce au născut, inclusiv prin crearea unor creșe la angajator.

- facilitarea accesului familiilor tinere cu copii la procurarea unei locuințe prin contractarea de credite ipotecare garantate parțial de stat.
- susținerea tinerilor pentru a începe o viață independentă și pentru întemeierea unei familii, promovând un echilibru optim între activitatea profesională, pe de o parte, și îngrijirea familiei, pe de altă parte.
- suport familiilor în educarea copiilor: reducerea cheltuielilor pentru creșterea și educarea copiilor, organizarea taberelor de vară pentru un număr cât mai mare de copii, sporirea accesului la educație nonformală.

● **Politici de susținere a tinerilor:**

- vom acorda suport tinerilor pentru a reduce proporțiile emigrării și a oferi o mai bună tranziție de la școală spre o activitate profesională sau studii de înaltă calitate; acțiuni de susținere a tinerilor încă din perioada studiilor în vederea angajării acestora în Moldova; susținerea lor după angajare prin diverse stimulente, astfel încât să fie redusă semnificativ fluctuația cadrelor în companiile din Moldova.
- politici de susținere a tinerilor din categoriile vulnerabile în vederea oferirii oportunităților pentru o carieră de succes în Republica Moldova.
- extinderea accesului tinerilor, în special a celor din grupurile vulnerabile la oportunități economice prin sti-



mularea ocupării forței de muncă și stimularea antreprenorialului pentru tineri.

● **Politici de creștere a speranței de viață:**

- acțiuni de promovare al unui mod sănătos de viață.
- acces sporit la săli de sport, în special pentru tineri și familiile acestora, promovarea sportului ca mod sănătos de viață.
- politici de combatere și prevenire a îmbolnăvirilor, în care sănătatea populației va fi o prioritate națională.

● **Acțiuni de prevenire a plecării cadrelor calificate, prin politici de sti-**

mulare a rămânerii și continuării activității în țară.

- activități de stimulare a reîntoarcerii cetățenilor Republicii Moldova, inclusiv de modernizarea condițiilor de viață din zonele de migrație pentru a facilita întoarcerea acasă.
- reducerea efectelor negative ale migrației și menținerea legăturilor de familie între cei plecați și cei rămași în Moldova.
- elaborarea unor politici atractive de imigrație și de acordare a cetățeniei Republicii Moldova.

O altă prioritate a mandatului meu în ceea ce privește dezvoltarea capitalului uman în Republica Moldova este implica-

rea Diasporei în dezvoltarea integrată a societății noastre.

Am convingerea că **Moldova de mâine** nu poate avea un viitor prosper fără o implicare activă și decisivă a Diasporei în viața politică, economică și cel mai important, în procesul de modernizare a Republicii Moldova.

Susținerea cetățenilor aflați peste hotare, valorificarea potențialului uman al Diasporei dar și crearea oportunităților necesare pentru reîntoarcerea și reintegrarea Diasporei, este o precondiție necesară pentru reformele fundamentale pe care trebuie să ni le asumăm.

Propunerile președintelui în acest domeniu vor fi orientate în următoarele direcții:


- atragerea investițiilor Diasporei în economia națională, astfel încât Diaspora să devină investitorul nr.1 în Republica Moldova.
- sprijinirea parteneriatelor economice comune dintre membri Diasporei și cei rămași acasă în domeniile prioritare ale economiei naționale: tehnologii informaționale, industrie, agricultură, servicii, turism, etc.
- stimularea proiectelor antreprenoriale, cu punerea în legătură a antreprenorilor din țară și Diaspora, inclusiv prin oferirea unor instrumente de microfinanțare.

- susținerea implicării Diasporei în proiecte de dezvoltare locală.
- consolidarea parteneriatelor dintre reprezentanții Diasporei și universități, școli, instituții publice din Republica Moldova pentru a facilita transferul de cunoștințe și experiență.
- susținerea creării asociațiilor diasporale și consolidarea acestora.
- susținerea cetățenilor moldoveni din Diaspora pentru ameliorarea condițiilor sociale și economice prin următoarele acțiuni: promovarea semnării acordurilor de securitate socială cu țările de reședință a cetățenilor moldoveni și soluționarea problemei încadrării migranților în sistemul de pensii a Republicii Moldova; asigurarea recunoașterii diplomelor și calificărilor dobândite în afara țării; facilitarea transportării coletelor și a transferurilor bancare.

Fundamentul construcției **Moldovei de mâine** este reprezentat de ceea ce, în opinia mea, reprezintă cea mai mare bogăție a țării: OAMENII.

Lată motivul pentru care atenția pe care o voi acorda acestei direcții de acțiune prezidențială, va fi prioritară și va aduna în interiorul unui concept programatic, multianual, toate resursele necesare rezolvării acestei probleme extrem de grave cu care Republica Moldova se confruntă de mai bine de 30 de ani.

**POLITICI PUBLICE
ȘI PROIECTE
MULTIANUALE
DE DEZVOLTARE
ECONOMICĂ.
LOCURI DE MUNCĂ
BINE PLĂTITE**



În mandatul meu de președinte voi lansa procesul de elaborare al unui Program național pentru Modernizarea economică a republicii Moldova, proces care va fi unul pe deplin participativ.

În mandatul meu de președinte voi lansa procesul de elaborare al unui **Program Național pentru Modernizarea Economică a Republicii Moldova**, proces care va fi unul pe deplin participativ.

Acest Program va fi rezultatul unui consens național al întregii clasei politice și al societății și va prevedea politici publice, acțiuni pe termen scurt, mediu și lung în vederea schimbării profunde a modelului economic de dezvoltare a țării.

În contextul crizei pandemice și a celei economice actuale, am constatat cu toții cât de importantă este pentru o țară să aibă propriile industrii și sectoare strategice de dezvoltare. Din aceste considerente este necesară implicarea urgentă a statului în sprijinul economiei autohtone, în special pentru susținerea agriculturii și industriei alimentare.

O măsură concretă ar fi introducerea TVA-ului redus pentru toate alimentele și ingredientele pentru producerea acestora, ceea ce va contribui la micșorarea prețurilor pentru consumatori și creșterea sensibilă a consumului și a tuturor indicatorilor macroeconomici.

În contextul perioadei post-pandemie, voi propune un moratoriu la controale pentru businessul mic și mijlociu și stabilirea unei cotei obligatorii la achiziții publice.

În perioada imediat următoare, Republica Moldova va avea nevoie de resurse financiare externe suplimentare pentru a gestiona criza economică apărută ca rezultat al crizei pandemice. Din această perspectivă, vom avea nevoie de asistență financiară de la FMI, Uniunea Europeană (asistență macrofinanciară), Parteneriatul Estic prin intermediul Fondului European pentru Dezvoltare Sustenabilă.

Moldova are nevoie și de contractarea unor credite suverane orientate pentru dezvoltarea economică și investiții în infrastructură, însă contractarea acestor surse externe nu trebuie să afecteze interesele economice și de securitate ale țării.

În ceea ce privește paradigma de dezvoltare economică a Republicii Moldova, este nevoie de schimbarea conceptului de dezvoltare a țării. Consider că este necesară trecerea de la un sistem economic bazat pe consum și pe remitențe la un sistem bazat pe dezvoltarea industriilor competitive, precum și pe atragerea de investiții ale capitalului național și străin.

Scopul nostru este de a avea o economie care dezvoltă industrii competitive, cu produse ce au o valoare adăugată înaltă și un capital uman performant. Trebuie să

devenim competitivi, să generăm rezultate economice, să producem și nu să fim utilizați ca „forță de muncă ieftină”.

De o atenție specială trebuie să beneficieze sectoarele din domeniul vitivinicol, tehnologiile informaționale și industria de textile, sectoare cu potențial înalt de export. Trebuie să dezvoltăm turismul care determină dezvoltarea industriilor aferente. Este nevoie de politici inteligente, de re-industrializare a Republicii Moldova. Este o dramă faptul că țara noastră a cunoscut un declin industrial enorm, aproape nemaiîntâlnit în alte țări. Ponderea industriei în PIB-ul țării a ajuns în anul 2020 la doar 16,3%, de la cca. 60% înainte de 1989.

Se impune **regândirea politicilor industriale** și trebuie să punem accent pe industriile ale căror produse pot fi exportate. Toate ramurile industriale vor fi susținute de stat pentru dezvoltarea activităților specifice.

Prioritatea noastră va fi atragerea tehnologiilor noi în procesul de producere, atragerea proiectelor inovative, ceea ce va duce la o creștere a competitivității sectoarelor industriale și la creșterea productivității forței de muncă.

Republica Moldova trebuie să creeze toate condițiile avantajoase pentru investitori de bună credință și pentru mediul de afaceri din țară. Fiind o economie decapitalizată, Republica Moldova are nevoie

stringentă de investiții, atât locale, din Diaspora, cât și mare nevoie de investiții străine. Din aceste considerente, sunt necesare mai multe acțiuni pentru a crea un mediu investițional favorabil pentru dezvoltarea și extinderea unor mecanisme de infrastructură antreprenorială: parcuri industriale, clustere, incubatoare de afaceri. Este de asemenea necesară adaptarea sistemului de învățământ la necesitățile pieței muncii.

În contextul specific al Republicii Moldova, este important de susținut investițiile în educație și cercetare, granturi pentru tinerii întreprinzători. De asemenea este necesară promovarea dezvoltării industriilor care pun accent pe creativitatea și talentul individual, cum ar fi: design industrial și de produs, arhitectură, design poligrafic, web design, bioelectronică sau energie regenerabilă.

Pentru a crea un mediu de afaceri atractiv voi propune mediului de afaceri și decidenților măsuri necesare debirocrațizării: simplificarea procedurilor de înregistrare și lichidare benevolă a afacerilor, reducerea costurilor de înregistrare și lichidare benevolă a afacerilor, reducerea numărului actelor permissive eliberate de către autorități, reducerea numărului de activități licențiate.

Toate aceste sisteme și reguli trebuie să fie simplificate printr-o colaborare strân-

să între autorități și mediul de afaceri, asigurând un echilibru între interesele agenților economici și interesele societății, consumatorilor și a statului de a reduce evaziunea fiscală. Debirocratizarea instituțiilor și administrației publice trebuie realizată cu celeritate pentru a reduce povara administrativă a mediului de afaceri și pentru a simplifica contactul cetățeanului cu statul.

Republica Moldova are nevoie de predictibilitate fiscală. Orice modificări fiscale și economice pot fi acceptate doar în urma unor analize de impact. De asemenea, este necesară consultarea permanentă a mediului de afaceri.

Disciplina fiscală și un management eficient al finanțelor publice reprezintă condiții ale performanței stabile a sistemului economic. Voi încuraja adoptarea de către viitorul Parlament a unei reduceri semnificative a taxelor pe muncă. Voi susține repartizarea corectă a poverii fiscale în societate și reglementări care vizează o mai bună colectare a taxelor, combaterea economiei subterane și a evaziunii fiscale.

Este de nevoie de o re poziționare cât mai rapidă a Republicii Moldova în clasamentele internaționale privind ușurința de a face afaceri (Doing Business), de a plăti taxe (Paying Taxes) și de competitivitate (Global Competitiveness Report).



Voi încuraja reformele care vor permite creșterea gradului de bancarizare a economiei și voi susține politicile care vor viza **dezvoltarea economiei digitale**, deoarece crearea economiei digitale este prioritară pentru țara noastră, deoarece aceasta nu necesită resurse naturale pe care nu le avem, ci doar resurse umane calificate și acces pe o piață de desfacere globală.

Moldova de mâine poate deveni mult mai competitivă în plan internațional și mai atractivă din punct de vedere investițional, dacă la nivel național vor fi implementate reforme ce ar permite antreprenorilor din toate domeniile să utilizeze masiv tehnologiile moderne în activitatea lor economică și în raport cu autoritățile statului. În acest context, voi susține și promova dezvoltarea serviciilor de e-government, un obiectiv care va crește gradul de accesibilitate la internet și echipament digital.

Evoluția din ultimii ani a arătat că există un mare potențial al Republicii Moldova în acest sens, dar care încă nu este explorat pe deplin, chiar dacă sectorul TIC a întrecut alte sectoare economice tradiționale, atingând o pondere de 12% din PIB.

În ultimii 10-15 ani au apărut mai multe companii din domeniul TIC, companii care angajează tineri specialiști și le oferă condiții de muncă și salarii decente cu mult mai bune decât media pe țară. Inclusiv din aceste considerente, acești tineri nu pleacă din țară ca mulți alții, activând aici, acasă, lângă părinții și copii lor și plătind impozite statului nostru.

Este important ca și investitorii străini să vadă o politică clară și coerentă a statului în acest domeniu și să poată interacționa cu autoritățile statului (fisc, asigurare socială etc.) de la distanță.

Coordonarea tuturor politicilor de dezvoltare economică într-un singur proiect de țară, asumat de întreaga clasă politică și acceptat de societate, va avea ca rezultat imediat crearea de noi locuri de muncă, bine plătite și stabile.

Moldova de mâine trebuie să fie un spațiu economic predictibil, stabil, prietenos, competitiv și performant din punct de vedere fiscal, să ofere tuturor oamenilor de afaceri, din țară sau din străinătate, condiții prielnice pentru investiții.

Moldova de mâine trebuie să fie racordată complet spațiului economic european, direcțiilor sale prioritare de dezvoltare, să-și integreze industriile emergente acestui proiect economic și să facă eforturi reale de a performa într-un mediu din ce în ce mai competitiv și concurențial.

Moldova de mâine trebuie să părăsească în următorii 10-15 ani poziția de economie marginală de la frontiera de Est a Uniunii Europene și să-și optimizeze la maximum oportunitățile naturale de dezvoltare și consolidare pe piețele europene și mondiale cu o gamă de produse și servicii cu adevărat performante.

O țară fără o economie performantă este o țară săracă, o țară unde corupția înflorește și unde randamentele economice scad de la an la an până la momentul inevitabil al unei crize sociale și economice generalizate.

În mandatul meu de președinte voi contribui decisiv la schimbarea în bine a întregii paradigme economice a Republicii Moldova și îmi voi asuma rolul de mediator între toate instituțiile care vor fi implicate, de stat sau private, în marele proiect de relansare a economiei noastre naționale.



**PROTEJAREA
MEDIULUI
ȘI DEZVOLTAREA
INFRASTRUCTURII**




Republica Moldova are nevoie de politici care să contribuie la conservarea și dezvoltarea resurselor de apă și voi promova toate proiectele care vor rezolva această temă. Voi susține proiecte naționale, care să contribuie la restabilirea pădurilor, pășunilor, luncilor.

În toată perioada de după Independență, subiectele legate de mediu au ocupat un rol secundar în politicile statului și dezbaterile publice. În mandatul meu de președinte voi pleda și acționa, în parteneriat cu Parlamentul și Guvernul pentru ameliorarea calității aerului, apei și a solului.

Republica Moldova are nevoie de politici care să contribuie la conservarea și dezvoltarea resurselor de apă. Voi susține măsurile și acțiunile care vor îmbunătăți starea resurselor acvatice și vor asigura conservarea biodiversității. De asemenea, voi susține proiecte naționale care să contribuie la restabilirea pădurilor, pășunilor, luncilor.

Una din cele mai mari probleme care necesită rezolvare imediată ține de resursele insuficiente de apă. În conformitate cu datele furnizate de experți, Moldova deja se află într-o stare critică privind accesul la apă, cu un volum de 500 m³/locuitor/an, în condițiile în care pragul recomandat e de 1700 m³/locuitor/an.

Este important de menționat că mai multe cercetări și analize arată că scăderea cantității de precipitații și creșterea cererii pentru apă în scopuri de irigare care se prefigurează în următorii ani ar putea



*„Nu am niciun
angajament
ascuns, nu am
nicio înțelegere
subterană care să
fie în detrimentul
interesului public. Nu
am tranzacționat și
nu voi tranzacționa
niciodată interesul
național”*

28 aprilie 2018

să accentueze competiția pentru resursele de apă, atât în interiorul țării, cât și în raport cu țările vecine.

Inclusiv modelările Băncii Mondiale arată că și în absența schimbărilor climatice, creșterea cererii pentru apă folosită pentru scopuri de irigare va genera un serios deficit de apă în următoarele decenii.

În același timp, se atestă un fenomen răspândit de poluare a apei. În baza constatărilor experților, în Moldova există peste 3000 de râuri poluate, iar această situație are un impact negativ asupra sănătății oamenilor, animalelor, dar și a solurilor.

Mai multe ONG-uri de mediu atenționează că nivelul de poluare și degradare a râurilor interne este atât de mare încât riscăm să provocăm daune ireversibile mediului ambiant, realitate viitoare care va pune în pericol sănătatea oamenilor. Un exemplu grav este reprezentat de apa din fântânile tubulare, care reprezintă unica sursă de apă pentru mai mult de 50% din locuitorii din mediul rural, apă care, în proporție de 75-80% nu corespunde normelor ecologice de consum.

Actualmente, doar 23 % din populația rurală are acces la apă și doar 4% la canalizare. Sub acest aspect, este prioritar să construim sisteme de aprovizionare cu apă în proiecte integrate cu sisteme de canalizare și stații de epurare a apelor reziduale.

Din aceste considerente, preocuparea mea, a Parlamentului, Guvernului și altor instituții, a societății, mediului de afaceri și a fiecărui cetățean în parte ar trebui să fie conștientizarea și mobilizarea tuturor resurselor și eforturilor pentru a garanta apă de calitate, apă sigură, conformă cu regulilele sanitare pentru toate localitățile și populația Republicii Moldova. Sunt necesare măsuri urgente pentru reducerea și eliminarea bolilor asociate apei și este nevoie să exploatăm inteligent resursele de apă.

Pentru securitatea Republicii Moldova, un rol central îl ocupă râurile Nistru și Prut. Aceste două râuri reprezintă adevărate bogății ale Republicii Moldova, conținând peste 85% din cantitatea de apă de care dispune țara noastră. În același timp, afluenții Nistrului și Prutului au pierdut mult din debitul de altă dată. Situația ecologică a celor două râuri este una extrem de critică. Statul nu doar că nu întreprinde măsuri de dezvoltare a acestor râuri, dar permite iresponsabil și criminal degradarea acestora.

În ceea ce privește râul Nistru, acesta rămâne a fi principala sursă de apă pentru Moldova, iar orașele Chișinău, Bălți, Soroca și Rezina se alimentează în exclusivitate din Nistru. Situația critică a principalei artere de apă a țării este direct legată și de impactul celor trei hidrocentrale mari care formează Complexul Hidroenergetic Nistrean (CHE Nistrean Ucraina). Din

cauza regimului de funcționare a acestui nod hidroenergetic, debitul fluviului Nistru nu este constant, deversările făcându-se în salturi de nivel, situație care a diminuat capacitatea de autopurificare a Nistrului și care a generat alte consecințe ecologice grave.

În momentul de față, o mare problemă constă în negocierea Acordului de funcționare a complexului hidroelectric Nistrean. În baza constatărilor experților, o eventuală semnare a acestui Acord cu Ucraina, implică o serie de riscuri grave pentru securitatea națională a Republicii Moldova, printre care, cele mai importante se numără: pericolul degradării și distrugerii ecosistemelor din cursul inferior al râului Nistru, ceea ce va genera costuri exorbitante pentru identificarea unor surse alternative de apă potabilă, dar și pericolul real ca populația Republicii Moldova și peste un milion de oameni din regiunea Odessa să rămână fără sursa principală de apă potabilă.

De asemenea, acordarea întregului mal al Republicii Moldova, Ucrainei în arendă pe timp îndelungat fără dreptul de acces la apă pentru Republica Moldova, lipsește țara noastră de unica pârghie de a-și asigura securitatea aprovizionării cu apă și posibilitatea de a folosi apa conform necesităților populației și economiei naționale.

În acest context, problema Complexului Hidroenergetic Nistrean ar trebui internaționalizată pentru a diminua din riscul unei catastrofe umanitare, depopularea Moldovei, afectarea comunităților locale, a sectoarelor economice, a securității naționale a Moldovei și chiar a celei regionale.

Totodată accesul la acest nod hidroenergetic ar trebui permis experților internaționali și a specialiștilor tehnici din Republica Moldova pentru a înțelege în totalitate riscurile asociate cu această infrastructură energetică transfrontalieră care a fost extinsă, adâncită și modificată substanțial în ultimii 20 de ani fără consultarea, înștiințarea și consimțământul Guvernului Republicii Moldova și foarte grav, fără ca acesta din urmă să reacționeze în vreun fel în această chestiune.

În vederea reabilitării corpurilor de apă ale Moldovei, avem nevoie de activități de reabilitare a râurilor, de lucrări radicale de reconstrucție a albiilor lor, de salubritate și de alte acțiuni menite să reînvie și să reintroducă în circuitul natural aceste resurse.

În mandatul meu de președinte voi promova subiectele legate de dreptul oamenilor la un mediu durabil nepoluat și sănătos, în contextul dezvoltării economice. Voi susține în parteneriat cu Parlamentul,



Guvernul și toată societatea, măsuri de protecție și conservare a biodiversității fluviului și afluenților Nistrului, valorificarea ecosistemelor din acest bazin hidrografic și a celor din bazinele Prut și Marea Neagră.

Totodată avem nevoie de un sistem modern de management integrat al deșeurilor, de reducerea cantității de deșeuri depozitate, concomitent cu creșterea ratei de reciclare. Voi susține Programele legate de reducerea emisiilor gazelor cu efect de seră în contextul schimbărilor climatice care vor afecta Moldova în următorii ani prin secete severe și inundații.

În parteneriat cu instituțiile statului voi asigura ca tăierile de păduri să fie la maxim reduse, impunând un control strict. Avem nevoie de protecție suplimentară pentru a combate defrișările ilegale sau pseudo-legale de pădure.

Voi cere înăsprirea pedepselor pentru tăierea pădurilor. Corupția din silvicultură pune în pericol fondul forestier al Republicii Moldova. În același timp, voi pleda pentru creșterea suprafeței domeniului forestier. Avem nevoie de activități de amploare pentru reîmpădurirea și consolidarea fondului silvic.



MODERNIZAREA INFRASTRUCTURII

Republica Moldova se confruntă cu o degradare continuă a infrastructurii. Această degradare a cuprins mai multe sfere: rețeaua de drumuri (naționale, locale, municipale), infrastructura energetică, sistemul de canalizare etc.

Majoritatea investițiilor care s-au efectuat în aceste sectoare, nu au avut efectul scontat, în primul rând din cauza corupției, managementului defectuos și repartizării resurselor în baza politizării excesive.

Din aceste considerente, Republica Moldova nu poate să-și valorifice pe deplin potențialul economic și cel investițional din cauza infrastructurii învechite și degradate. Este binecunoscut faptul, că o infrastructură de calitate reprezintă un element important al competitivității unei țări, fiind și un element de atractivitate pentru atragerea investițiilor.

În acest context, o prioritate a mandatului meu va fi orientarea resurselor financiare

publice, dar și a finanțării externe în domeniul modernizării infrastructurii. În acest context este extrem de importantă valorificarea judicioasă a Fondului de Subvenționare în Agricultură, Fondului Rutier, Fondului Ecologic național, Fondului național pentru dezvoltare regională și Fondului de eficiență energetică.

După auditarea utilizării acestor fonduri va fi necesară schimbarea profundă a activității acestora, excluzând factorul corupției și cel politic. Printre elementele de infrastructură care vor fi modernizate se numără: reconstrucții capitale ale infrastructurii de transport naționale, sisteme de irigații, aprovizionare cu apă potabilă și canalizare, construcții de apeduct cu stații de tratare a apei, combaterea poluării etc.

Este mare nevoie să dezvoltăm transportul rutier, transportul feroviar de călători și mărfuri, transportul aerian, inclusiv prin extinderea Aeroportului Internațional



Chișinău, dar și a transportului naval. O altă componentă este reabilitarea, modernizarea și construcția drumurilor.

Voi iniția și sprijini elaborarea unui program național și multianual de moderni-

zare a infrastructurii pentru o perioadă de 15 ani, care va fi finanțat din surse publice și resurse financiare internaționale, iar acest obiectiv va fi asumat de către toți actorii politici care își doresc cu adevărat dezvoltarea Republicii Moldova.

MODERNIZAREA ȘI DEZVOLTAREA AGRICULTURII



Sectorul agricol este un sector economic strategic pentru Republica Moldova. Voi susține și promova o politică de reformă și subvenții, predictibilă și sustenabilă, bazată pe prioritățile sectorului agricol.

Modernizarea agriculturii reprezintă un obiectiv vital pentru Republica Moldova. Voi iniția și asigura un parteneriat strategic cu Guvernul și cu toți cei implicați în domeniul agriculturii și industriei alimentare în vederea conjugării eforturilor pentru creșterea competitivității sectorului agro-alimentar, asigurarea gestionării durabile a resurselor naturale în agricultură, precum și îmbunătățirea nivelului de trai în mediul rural.

Voi susține și promova o politică de subvenții predictibilă și sustenabilă, bazată pe prioritățile sectorului, o politică fiscală echilibrată în domeniul agriculturii, reducerea ocupării informale în sector și combaterea evaziunii fiscale, atragerea fondurilor de asistență externă.

Sunt hotărât să mă implic activ pentru promovarea, la nivelul statului, a unei politici coerente și integrate de promovare a exporturilor. În contextul actual este necesară implicarea urgentă a statului în ajutorarea industriei autohtone, în special susținerea agriculturii și industriei alimentare.

Concret, voi avea în vedere toate acțiunile de susținere a sectorului agro-industrial:

- susținerea financiară a tinerilor fermieri și stimularea asocierii agricultorilor;
- alocarea a cel puțin 5 % din cheltuieli bugetare pentru sprijinul financiar al agriculturii;
- majorarea treptată și constantă a subvenționării agriculturii pe parcursul următorilor ani;
- identificarea și atragerea asistenței externe aferente problematicii agro-industriale, diversificarea instrumentelor de finanțare existente (credite tehnice preferențiale, leasing, granturi etc.) și administrarea acestui proiect cu implicare maximală a societății civile;
- evaluarea continuă a capacităților de absorbție a resurselor financiare oferite de partenerii externi;
- un mecanism de creditare facilă a agricultorilor;
- extinderea/reabilitarea sistemelor de irigare și drenare la scară mare;
- consolidarea asociațiilor utilizatorilor de apă;
- crearea rețelei de bazine de acumulare cu sisteme de canale între acestea;
- crearea sistemului de achiziții/vânzări

- de intervenții a statului pe piața agro-alimentară cu scopul de a proteja producătorii agricoli autohtoni, precum și pentru diminuarea prețurilor la produsele agro-alimentare de primă necesitate;
- stimularea înființării în zonele rurale a mai multor întreprinderi mici și mijlocii de procesare a producției agricole, în care acționari/asociați vor fi producătorii agricoli;
- adoptarea legii speciale privind sistemul de sprijin al agricultorilor în situația calamităților naturale și alocarea anuală a mijloacelor necesare din bugetul de stat;
- simplificarea sistemului de impozitare în agricultură prin introducerea impozitului consolidat (unic);
- demonopolizarea pieței de comercializare a producției agricole;
- eliminarea maximală a intermediarilor în procesul comercializării producției agricole pe piața internă;
- aplicarea în conformitate cu normele internaționale a metodelor tarifare și netarifare în vederea protejării pieței autohtone a produselor agro-alimentare;
- asigurarea producției autohtone pentru consumul intern și reducerea importurilor;
- eliminarea barierelor netarifare la exportul produselor agro-alimentare;
- dezvoltarea agriculturii ecologice;
- dezvoltarea sectorului zootehnic;



- consolidarea lanțului valoric și a infrastructurii de prelucrare a producției agricole;
- dezvoltarea și consolidarea industriei de prelucrare: creare de noi întreprinderi mici și mijlocii de procesare, păstrare și ambalare a produselor agroalimentare.

Sectorul agricol reprezintă, în opinia mea, o resursă strategică pe care trebuie să o exploatăm sustenabil și cu maximă responsabilitate și transparență. Cea mai mare parte a populației este dependentă de veniturile oferite astăzi de agricultura de subzistență, o agricultură cu randamente foarte mici, care nu asigură de fiecare dată minimul necesar unui trai decent. Trebuie să depășim acest stadiu de organizare a agriculturii.

Acesta este motivul pentru care în mandatul meu de președinte voi face în așa fel încât să demarăm un foarte serios proiect național pentru modernizarea și dezvoltarea agriculturii.

Este foarte important să evaluăm cu obiectivitate care pot fi atuurile noastre în încercarea de a ne alinia cu încredere economiei europene, economiei globale. Agricultură este unul din aceste atuuri, iar angajamentul meu ferm este asumarea acestei atât de importante direcții de dezvoltare a economiei Republicii Moldova la nivelul întregului nostru ecosistem agricol.



**REFORMA
INSTITUȚIONALĂ,
MODERNIZAREA
INSTITUȚIILOR
STATULUI**



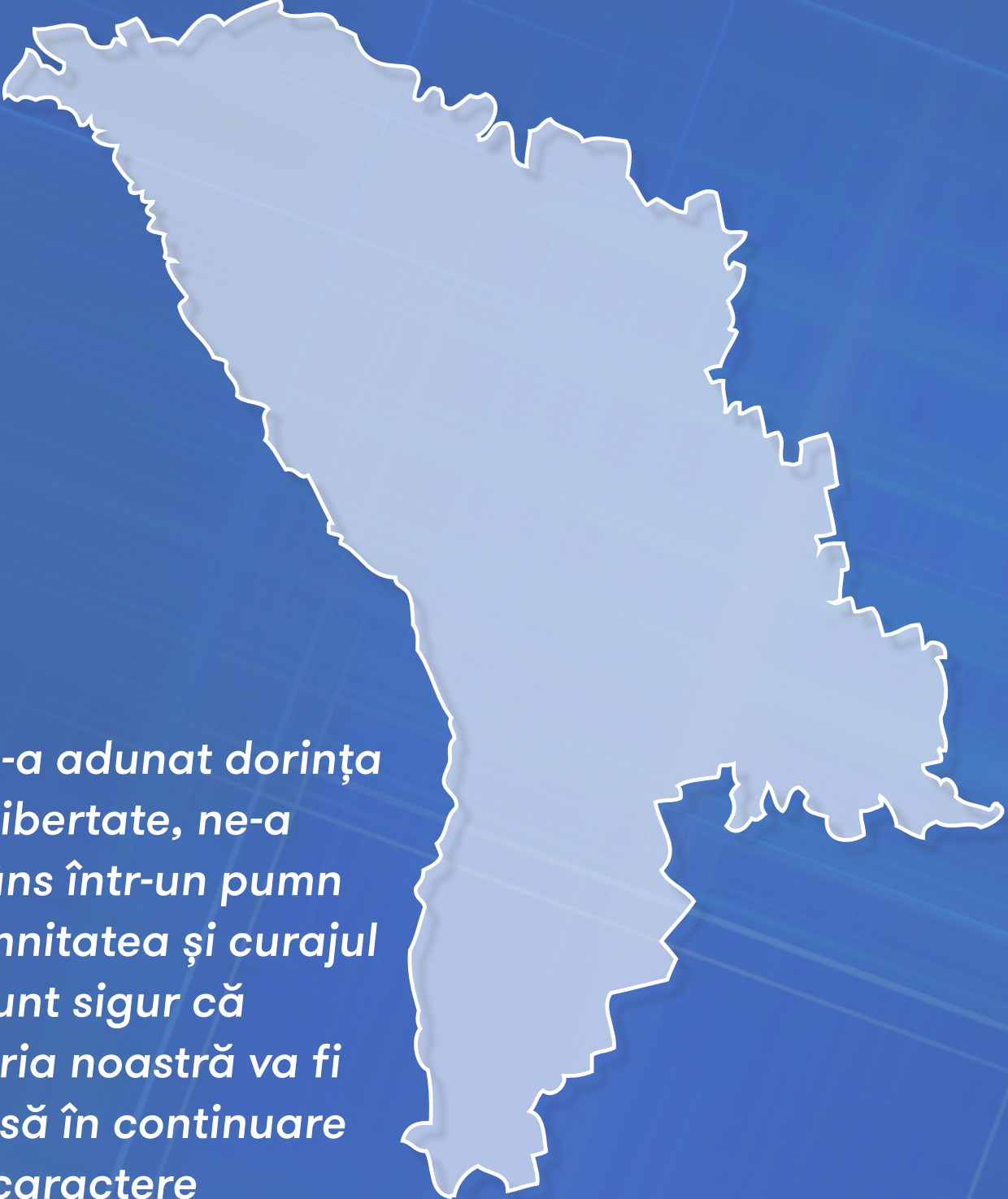
Avem nevoie de o administrație publică eficientă, compactă și responsabilă. Cea mai importantă direcție de reformă instituțională va fi reprezentată de profesionalizarea corpului de funcționari publici.

În ultimii 10 ani administrația publică din Republica Moldova a fost profund devalorizată, iar cetățenii și-au pierdut încrederea în instituțiile statului.

Funcționarii publici au fost tratați de-a lungul timpului cu lipsă de respect din partea autorităților. Politizarea excesivă, sistemele incorecte de promovare în carieră, salariile mici, fluctuația cadrelor din cauza lipsei stimulării funcționarilor, lipsa unor reguli clare și corupția care a înflorit în acești ani, i-a demotivat profund pe funcționarii publici cu adevărat responsabili.

Aceste fenomene au slăbit simțitor calitatea instituțiilor noastre publice. În acest sens, una din prioritățile mandatului meu de președinte va fi modernizarea profundă a instituțiilor statului, în special a administrației publice centrale.

Avem nevoie de o administrație publică eficientă, compactă și responsabilă. Cea mai importantă direcție de reformă instituțională va fi reprezentată de profesionalizarea corpului de funcționari publici. Acest lucru se va realiza printr-o evaluarea exhaustivă a întregului corp al funcționarilor publici, păstrarea și promovarea celor mai buni funcționari, elibera-



**„Ne-a adunat dorința
de libertate, ne-a
strâns într-un pumn
demnitatea și curajul
și sunt sigur că
istoria noastră va fi
scrisă în continuare
de caractere
puternice ca ale
voastre!”**

29 august 2019

rea din funcție a funcționarilor corupți și incompetenți și demararea unui proces riguros de recrutare.

Voi propune și sprijini crearea unui sistem de formare profesională continuă a funcționarilor care va stimula performanța în administrația publică centrală. Trebuie instituit un sistem de motivare care are la bază meritocrația prin creșterea treptată a salariilor funcționarilor publici. De asemenea, este necesară remunerarea acestora, în bază de performanță, nu altfel.

Este extrem de importantă asigurarea unei stabilități în funcție a corpului de funcționari și eliminarea factorului politic din administrație. Trebuie să scăpăm de această blestemată „rotație a cadrelor” în care vin tineri, acumulează experiență

și pleacă să activeze în alte domenii sau în afara țării din cauza salariilor foarte mici și a atitudinii pline de dispreț a guvernanților.

Această realitate nu ne permite să avem încă un corp al funcționarilor onești și profesioniști, de carieră, bine pregătiți și motivați să activeze în administrație, realitate care generează o evidentă lipsă de eficiență a instituțiilor noastre.

La nivel de organizare a administrației publice este necesară simplificarea procedurilor pentru serviciile acordate cetățenilor. Este extrem de importantă și asigurarea unei stabilități în funcție, a corpului de funcționari și eliminarea factorului politic din administrație.

„Mă angajez să coordonez, prin atribuțiile oferite de Constituția Republicii Moldova, o loială cooperare între toate instituțiile statului, cooperare, ce va garanta o mult mai bună funcționare a întregului aparat de stat care să genereze beneficii reale în folosul cetățenilor”



GUVERNAREA ELECTRONICĂ, DIGITALIZAREA

Utilizarea tehnologiilor informaționale în viața de zi nu este un lux, ci o necesitate. Țările care și-au trasat ca prioritate dezvoltarea societății informaționale, inclusiv țările mici ca Estonia, Singapore, Filipine, Taiwan, Coreea de Sud, au înregistrat și un progres economic spectaculos, iar nivelul de trai al cetățenilor a crescut de mai multe ori pe parcursul a câtorva decenii.

Voi susține politicile care vor favoriza accesarea online a tuturor serviciilor publice. Obținerea diferitelor acte permise trebuie să fie posibilă de la distanță, prin Internet, ceea ce va oferi șanse egale fiecărui cetățean, inclusiv celor plecați temporar peste hotare. Pentru ca cetățenii să poată utiliza tehnologiile este necesară o campanie amplă de educare a populației în baza exemplului țărilor baltice, inclusiv prin instituțiile de învățământ, dar și cu implicarea sectorului privat și a voluntarilor.

În mandatul meu de președinte voi susține:

- Organizarea unei campanii de instruire gratuită în utilizarea TIC pentru orice doritor, în special pentru populația activă neangajată în câmpul muncii.
- Susținerea Guvernului în reformarea și digitalizarea tuturor serviciilor publice orientate spre cetățean. Promovarea principiului ghișeului unic virtual pentru serviciile publice.
- Dotarea fiecărui cetățean cu mijloace accesibile de semnătură electronică (exemplul Estoniei).
- Dotarea fiecărui cetățean cu portmoneu electronic pe care se vor efectua toate plățile statului către cetățeni evitând intermediari și din care vor fi posibile achitări pentru orice serviciu.
- Ajustarea programului de studii pentru disciplina educație civică în instituțiile de învățământ gimnazial, liceal și superior în vederea includerii abilităților de consum, a tehnologiilor moderne în general și a serviciilor electronice în particular.

Digitalizarea unei societăți înseamnă creșterea gradului de transparență, eliminarea birocrăției și corupției și a tuturor interferențelor care pot vicia, într-un fel sau altul, relația dintre stat și cetățean, o relație care trebuie să fie bazată pe încredere reciprocă, respect față de instituții și calitate ireproșabilă a serviciului public pe care funcționarul îl livrează cetățeanului.

Investițiile pe această direcție de acțiune sunt extrem de profitabile, iar beneficiile

pot fi măsurate cu ușurință, pe termen mediu și lung. Digitalizarea este, în opinia mea, o acțiune ireversibilă care garantează instaurarea unei democrații autentice în Republica Moldova, obiectiv care, prin decizia noastră, a tuturor, poate fi atins.

În viziunea mea, **Moldova de mâine** este o țară modernă, conectată digital atât în interior cât și cu întregul ecosistem european și mondial.



**POLITICA EXTERNĂ,
INTEGRARE
EUROPEANĂ,
ASUMARE,
RESPONSABILITATE
ȘI PREDICTIBILITATE
DIPLOMATICĂ**



Voi asuma o
externă, externă
care are ca
singur deziderat
interesele legitime
ale Republicii
Moldova. Moldova
de mâine are
nevoie de o
politică realizată
de către un
corp diplomatic
profesionist, o
politică stabilă,
previzibilă și
predictibilă.

În ceea ce privește prioritățile strategice în materie de politică externă ale Republicii Moldova avem nevoie cu adevărat de o politică externă echilibrată, asumată, responsabilă și de un nou model de diplomație predictibilă.

Ne propunem o politică externă, care are ca singur deziderat interesele legitime ale Republicii Moldova. **Moldova de mâine** are nevoie de o politică realizată de către un corp diplomatic profesionist, o politică stabilă, previzibilă. Ne propunem ca diplomația economică să reprezinte un element fundamental al politicii externe atât în Vest, cât și în Est.

Îmi asum cu responsabilitate prioritățile strategice de politică externă ale statului nostru: integrarea europeană, consolidarea relațiilor cu Uniunea Europeană și Statele Unite ale Americii, consolidarea parteneriatului strategic cu România, realizarea reintegrării teritoriale a țării cu sprijinul partenerilor externi, promovarea unor relații reciproc avantajoase cu Ucraina și Rusia.

INTEGRAREA EUROPEANĂ

Obiectivul integrării europene va fi un element central al politicilor statului. În viziunea mea, acest deziderat trebuie privit, înainte de toate, ca un element al democratizării și modernizării Republicii Moldova.

Pornind de la această abordare, relațiile dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană vor fi dezvoltate la un nivel mult mai înalt. Este important ca Republica Moldova să implementeze reforme cu adevărat structurale pentru valorificarea oportunităților oferite de Acordul de Asocieri și a Zonei de Liber Schimb Aprofundat și Cuprinzător cu Uniunea Europeană.

Este obligatoriu să asigurăm creșterea ratei de absorbție și utilizarea eficientă a

asistenței externe a Uniunii Europene, astfel încât Republica Moldova să poată beneficia pe deplin de avantajele cooperării cu Uniunea Europeană.

Este necesară aprofundarea cooperării Republicii Moldova cu UE în domeniul energetic, comerț, educație și transporturi. În mandatul meu o prioritate va fi reprezentată de colaborarea cu Uniunea Europeană în sfera digitală.

De asemenea, este important, în interiorul acestei colaborări, să identificăm modalitățile de acces la fondurile structurale ale Uniunii Europene, inclusiv prin intermediul României, deoarece **Moldova de mâine** are nevoie de acces la finanțări comunitare pe termen mediu și lung.

RELAȚII STRATEGICE CU ROMÂNIA

România este partenerul strategic al Republicii Moldova precum și un avocat al procesului de integrare europeană a țării noastre. Vom consolida parteneriatul strategic cu România prin aprofundarea relațiilor de ordin politic, economic, comercial, cultural.

La nivelul relațiilor interstatuale, vom contribui la creșterea oportunităților pen-

tru dezvoltarea economică a Republicii Moldova, inclusiv prin lărgirea accesului produselor moldovenești pe piața europeană și românească; impulsionează procesele de interconectare energetică cu România, promovarea și susținerea înfrățirilor între localitățile noastre așa încât accesul la bunele practici și la expertiza românească să fie garantat pe termen lung.

5 avantaje ale cooperării directe între comunitățile din Republica Moldova și din România:

Păstrarea legăturilor spirituale între românii de pe ambele maluri ale Prutului. Procesul de stabilire a unui parteneriat: vizite de informare, deciziile celor 2 consilii locale, semnarea acordurilor de colaborare, vizite ulterioare reciproce și schimburi de experiență – toate la un loc permit o mai bună cunoaștere reciprocă și păstrarea vie a legăturii între locuitorii de pe cele 2 maluri ale Prutului.

Schimb și transfer de experiență reciprocă. Practica înfrățirilor între localități și autorități raionale/județene demonstrează că dese vizite reciproce, tematice (educație, cultură, economie, administrație locală) duc la o mai bună cunoaștere reciprocă între comunități.

Consolidarea legăturilor economice directe. Aceasta e valabilă mai mult la nivelul colaborării consiliilor raionale din Republica Moldova cu Consiliile județene din România. În fiecare județ din România funcționează câte o cameră de comerț și industrie, care organizează cu o anumită regularitate expoziții și târguri la care pot participa și producători din Republica Moldova. În contextul în care de mai mulți ani România este principalul partener comercial al Republicii Mol-



do, participarea producătorilor de la noi la asemenea evenimente contribuie la sporirea potențialului de export al mărfurilor noastre.

Evitarea factorului politic în colaborarea externă. Colaborarea directă face posibilă evitarea imixtiunilor autorităților centrale de la Chișinău în relațiile de ordin cultural, social sau economic între localitățile de pe ambele maluri ale Prutului.

Atragerea de fonduri românești directe pentru proiecte de dezvoltare în comunitățile din Republica Moldova. Legislația României (Legea nr. 273/2006 privind finanțele publice locale, ordinul comun ORDIN nr. 1.030 din 7 august 2014 pentru aprobarea procedurii de finanțare prevăzute la art. 35¹ din Legea nr. 273/2006 privind finanțele publice locale al Ministerului finanțelor și Ministerului dezvoltării regionale) permite finanțarea directă a proiectelor din bugetul localității/consiliului județean din România în beneficiul localității/consiliului raional din Republica Moldova. În acest sens, ambele entități aprobă prin consiliile locale proiectul comun, cu

contribuție obligatorie minimă din partea comunității din Republica Moldova. Autoritățile administrației publice locale din România pot aproba finanțarea unor proiecte propuse de către autoritățile administrației publice locale din Republica Moldova, în baza acordurilor de înfrățire/cooperare în-cheiate în condițiile legii pentru:

- a) obiective de investiții ale unităților administrativ-teritoriale din Republica Moldova;
- b) programe comune culturale, sportive, de tineret și educaționale;
- c) stagii de pregătire profesională;
- d) alte acțiuni care contribuie la dezvoltarea relațiilor de prietenie.

CONSOLIDAREA RELAȚIILOR CU SUA

Voi lucra pentru consolidarea capacităților de valorificare a asistenței externe oferite de Statele Unite ale Americii. De asemenea, voi pune accent pe consolidarea cooperării comercial-economice, esențială pentru proiectul de

reconstrucției a economiei Republicii Moldova. Pentru Republica Moldova, relațiile cu SUA reprezintă o prioritate strategică în contextul consolidării Independenței Moldovei și soluționării conflictului transnistrean.

RELAȚIILE CU FEDERAȚIA RUSĂ

Pledăm pentru dezvoltarea relațiilor reciproc avantajoase cu Federația Rusă în baza principiilor de egalitate și respect reciproc, de cooperare bilaterală în domeniul securității regionale, în domeniul comercial-economic, umanitar și cultural

și vom susține dezvoltarea relațiilor comerciale cu Rusia în interesul companiilor moldovenești.

Un moment principal în relațiile cu Rusia ține de recunoașterea integrității teritori-

ale și suveranității Republicii Moldova. În acest sens, vom solicita și promova cerințele de retragere a forțelor armate ale Federației Ruse și a evacuării armamen-

tului de pe teritoriul Republicii Moldova, în paralel cu promovarea demilitarizării și democratizării regiunii.

RELAȚIILE CU UCRAINA

Vom contribui decisiv și pentru dezvoltarea de relații reciproc avantajoase cu Ucraina. Un aspect problematic al relației noastre cu Ucraina ține de acțiunile autorităților din Ucraina în administrarea Complexului Hidroenergetic Nistean ceea ce generează riscul unei catastrofe ecologice și umanitare, motiv pentru care îmi asum rezolvarea acestui subiect cu cele mai bune soluții pentru Republica Moldova.

Reabilitarea imaginii Republicii Moldova pe plan extern este proiectul diplomatic pe care îl voi asuma public încă din primele zile ale mandatului de președinte. În lumea civilizată, frecventabili sunt doar liderii națiunilor care prețuiesc cu adevărat principiile și valorile democrațiilor consolidate, drepturile și libertățile cetățenilor, statul de drept și independența justiției.

Acesta este motivul pentru care Republica Moldova este astăzi pur și simplu izolată pe scena internațională. Dublul limbaj diplomatic, oportunismul politic de joasă factură, inconsecvența și ostilitatea manifestată de actualul președinte față de democrație și față de principiile acesteia

au transformat Republica Moldova într-o entitate diplomatică marginală, într-un actor politic care nu are nici un fel de cuvânt de spus la nivelul problematicii europene sau globale.

În mandatul meu acest lucru se va schimba din temelii. Voi fi capabil să livrez tuturor partenerilor noștri respect, predictibilitate, consecvență și asumare. Voi munci pentru a reface din temelii reputația Republicii Moldova și voi demonstra, prin abordările și acțiunile mele, că **Moldova de mâine** poate fi un partener de dialog pe care te poți baza, o entitate economică și diplomatică care poate contribui decisiv la stabilitatea geostrategică regională de la frontiera de Est a Uniunii Europene.



**SIGURANȚĂ,
APĂRARE,
SECURITATE
NAȚIONALĂ
ȘI REÎNTREGIRE
TERITORIALĂ**



Este necesară profesionalizarea sectorului de apărare, consolidarea capacităților de apărare a țării, ameliorarea condițiilor de activitate și cazare pentru militari, modernizarea sectorului de apărare prin dotări și echipament modern.

SECTORUL DE APĂRARE ȘI SECURITATE

În ceea ce privește reformarea și modernizarea sectorului de apărare și securitate voi acționa în conformitate cu angajamentele internaționale asumate, având un singur obiectiv, apărarea intereselor Republicii Moldova.

Voi susține cu responsabilitate politicile de consolidare a capacităților de management ale securității și apărării naționale, iar în ceea ce privește sistemul național de apărare voi sprijini acțiunile menite să construiască un sistem de apărare eficient, optim și adaptat situației Republicii Moldova, luând în calcul toate riscurile și amenințările de ordin extern și intern.

Este necesară profesionalizarea sectorului de apărare, consolidarea capacităților de apărare a țării, ameliorarea condițiilor de activitate și cazare pentru militari, modernizarea sectorului de apărare prin dotări și echipament modern.

Voi propune măsuri cu privire la reintroducerea unor beneficii sociale, inclusiv alocarea spațiului locativ pentru cadrele militare. Un obiectiv important pe agenda

mandatului meu va fi profesionalizarea Armatei, inclusiv prin creșterea graduală a ponderii efectivului de soldați și sergenți angajați prin contract.

Acest obiectiv va putea fi realizat doar prin creșterea atractivității serviciului militar atât printr-o pregătire mai bună a cadrelor, cât și prin stimulente de ordin financiar și social. În același timp, procesul de instruire militară, condițiile de cazare și activitate a efectivului în termen vor fi aduse la standardele europene în domeniu.

Un aspect important este creșterea nivelului de pregătire profesională a cadrelor. În acest sens unul din obiectivele esențiale va fi creșterea calității instruirii militare. Voi propune efectuarea unui audit cu privire la gestionarea patrimoniului militar cu tragerea la răspundere penală ulterioară a celor care au devalizat patrimoniul apărării.

În ceea ce privește politicile de informații și securitate, voi crea toate premisele pentru a eficientiza activitatea Serviciului de Informații și Securitate (SIS). Această instituție trebuie modernizată, dotată corespunzător concomitent cu asigurarea controlului parlamentar asupra SIS și echipată cu resursă umană de calitate.

Republica Moldova are nevoie de un Serviciu de securitate performant care va asigura securitatea economică și socială a țării noastre. De asemenea, voi susține consolidarea capacităților Institutului Național de Informații și Securitate pentru a pregăti colaboratori cât mai performanți.

Voi avea o colaborare instituțională corectă cu SIS în vederea realizării obiectivelor comune – anticiparea, reducerea și eliminarea riscurilor de securitate asupra independenței și integrității teritoriale a Republicii Moldova.

REÎNTREGIREA TERITORIALĂ A REPUBLICII MOLDOVA

Reîntregirea teritorială a țării ar trebui să reprezinte un adevărat proiect strategic pentru Republica Moldova. Este un obiectiv care trebuie să consolideze întreaga societate. Din păcate însă, în acest moment subiectul reunificării țării este ignorat, iar politicile statului sunt slabe, inconsistente și fără un rezultat palpabil.

Din nefericire, în ultimele decenii, cercuri influente din Republica Moldova și din stânga Nistrului au fost și sunt interesate în menținerea pe malul stâng al Nistrului a unui spațiu necontrolat, a unei zone gri, care, în lipsa unor reglementări, a transparenței și a vreunui proces democratic, a devenit în timp un paradis pentru infraționi economice, spălarea banilor, evaziune fiscală și contrabandă.

În ceea ce privește soluționarea conflictului transnistrean, acest proces trebuie să aibă loc în baza respectării suveranității și integrității teritoriale a Republicii Moldova, în strictă conformitate cu normele dreptului internațional.

Soluția federalizării Republicii Moldova este una periculoasă, poate contribui de-

cisiv la dezintegrarea teritorială și, mai mult decât atât, este o formulă de lucru complet nefuncțională.

Diplomația moldovenească trebuie să insiste constant în readucerea problemei transnistrene pe agenda Uniunii Europene, Statelor Unite ale Americii, Rusiei și a instituțiilor internaționale de resort.

CONSOLIDAREA SECURITĂȚII ENERGETICE

Una din cele mai mari probleme care necesită rezolvare imediată se referă la dependența energetică a Republicii Moldova. O mare vulnerabilitate constă în faptul că există o prea mare dependență energetică față de un singur furnizor, care este Federația Rusă, atât la procurarea gazelor naturale, cât și la producerea energiei electrice.

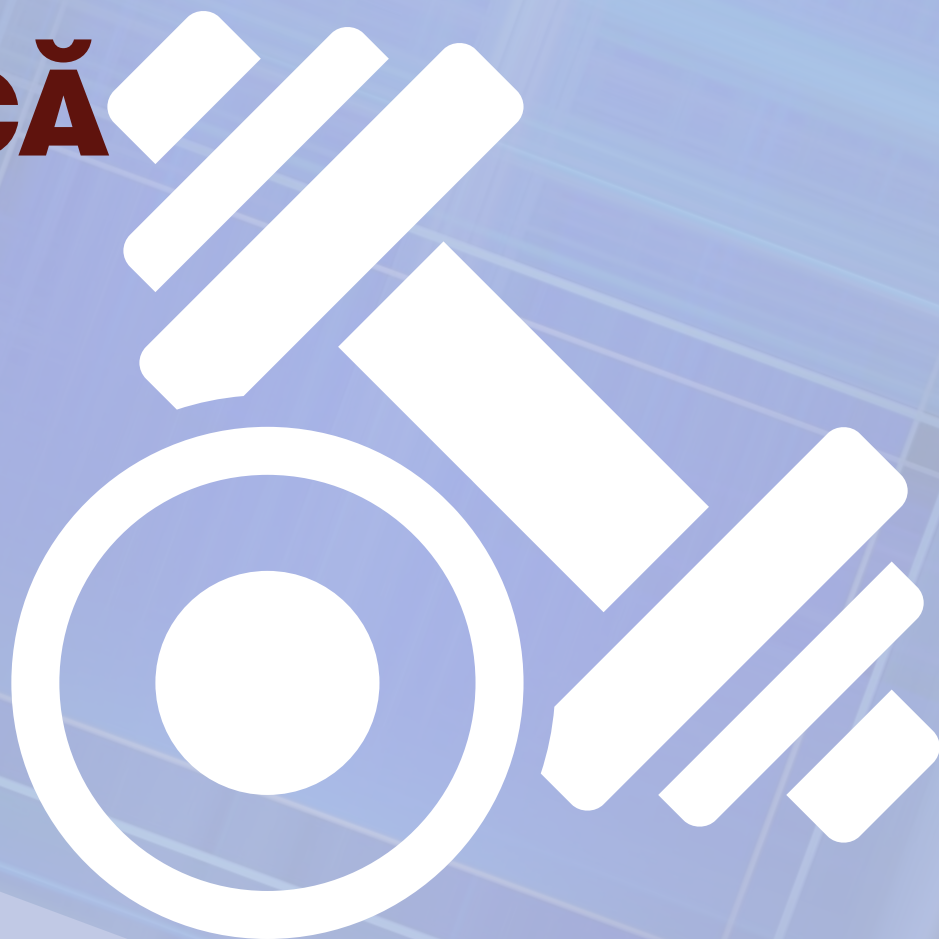
O altă problemă este acumularea unei datorii de peste 6 miliarde dolari SUA față de concernul rus „Gazprom” pentru gazele naturale, datorie care crește continuu și vulnerabilizează Republica Moldova.

În ceea ce privește consolidarea independenței energetice, pledăm pentru interconexiunea cu sistemul energetic din România, pentru a căpăta acces la piața de energie și gaze din Uniunea Europeană. Consolidarea securității energetice a statului poate fi realizată prin diversificarea surselor de energie.

O altă prioritate este soluționarea datoriei de peste 6 miliarde dolari SUA pentru gazele naturale, în comun cu factorii de decizie din Federația Rusă și cu participarea mediatorilor internaționali. Acest lucru va fi un prim pas în direcția soluționării conflictului transnistrean și reîntregirii Republicii Moldova.

Un alt aspect ține de stimularea proiectelor de producere a energiei alternative și valorificarea resurselor interne de biomasă. Acest lucru poate fi realizat eficient prin atragerea investițiilor străine și implementarea tehnologiilor de ultimă generație. Toate temele enumerate vor fi pe agenda mandatului meu de președinte și vor fi abordate cu maximă transparență, așa încât întreaga opinie publică să fie corect informată cu privire la abordările unitare și constructive pe care le voi avea, alături de Parlamentul și Guvernul Republicii Moldova.

**SPORT, CULTURĂ,
MASS-MEDIA,
TRANSPARENȚĂ,
INFORMARE
PUBLICĂ**



Transparența și informarea publică corectă sunt esențiale ori de câte ori se va vorbi despre democrație, stat de drept, libertate de exprimare și conduită civică responsabilă.


Coordonatele sub care se desfășoară dezbateră publică din Republica Moldova trebuie să fie regândite și acordate în detaliu tuturor exigențelor asumate la nivelul spațiului european.

Transparența și informarea publică sunt esențiale ori de câte ori se va vorbi despre democrație, stat de drept, libertate de exprimare și conduită civică responsabilă.

Iată de ce voi propune întregii societăți o dezbateră serioasă și foarte bine argumentată care să aducă în discuție toate vulnerabilitățile care astăzi sunt în mod cinic exploate de cei care folosesc războiul hibrid informațional drept principal instrument prin care să își poată conserva puterea sau privilegiile de orice natură.

Spațiul audiovizual din Republica Moldova merită o lege nouă prin care să fie trasate liniile roșii care nu mai pot fi trecute fără sancțiuni în ceea ce privește minciuna, manipularea, fake news și dezinformarea publică programatică, toate acestea însă fără a se atenta în nici un fel la libertatea de expresie a jurnaliștilor sau al oricărui cetățean al Republicii Moldova.

Voi propune asumarea de către Parlament a celei mai permissive legislații în dome-



*„Adevărul este
unitatea mea
de măsură!
Universală,
niciodată
schimbată! Așa
am fost crescut,
așa-mi cresc copiii,
nu sunt foarte
multe de spus.
Adevărul NU este
de mai multe feluri.
Politica...DA!”*

10 mai 2018

niu asumată deja de un stat din Uniunea Europeană și voi milita pentru păstrarea drepturilor cetățenilor de a se exprima cu libertate maximă în **Moldova de mâine**.

În egală măsură, trebuie ca fiecare om din această țară să știe că nu voi mai permite sub nici o formă ceea ce s-a întâmplat în ultimii 10 ani de zile. Nu voi accepta ca poporul nostru să mai fie mințit și manipulat, nu voi mai accepta ca judecățile de valoare să fie făcute discriminatoriu, în baza unor percepții cinic modelate de media și prezentate oamenilor drept adevăruri imuabile.

Voi fi cel mai aprig dușman al tuturor celor care vor mai crede că se va mai putea orchestra în Republica Moldova orice fel de linșaj mediatic împotriva unui om anume sau a unei instituții, linșaj bazat pe neadevăruri, minciuni și speculații jurnalistice tendențioase și manipulatorii.

Moldova de mâine va fi o țară liberă în care fiecare dintre noi va putea să se exprime liber, dar va răspunde pentru vorbele, abordările sau acțiunile sale dacă acestea, așa cum prevăd legile și reglementările europene în domeniu, vor aduce atingere reputației unei persoane sau unei instituții anume.

Voi impune tuturor instituțiilor statului, prin exemplul propriu, o transparență publică totală, necondiționată, fapt care

va reface încrederea oamenilor în toate aceste instituții.

Voi propune demararea și finanțarea de la bugetul de stat a unui program național de combatere a propagandei de orice fel, internă sau externă și voi amenda de fiecare dată, prin poziții publice tranșante, orice fel de derapaj de la viitorul set de reguli în acest domeniu.

Salubritatea spațiului public și eliminarea uneltelor războiului hibrid va fi tema căreia îi voi acorda atenția cuvenită din motive care au legătură cu viitorul Republicii Moldova și mai puțin din cauza faptului că și eu, asemenea sutelor sau miilor de alte persoane publice, am fost victima unor astfel de campanii mincinoase de denigrare și linșare mediatică.

SPORT ȘI CULTURĂ

Am convingerea că sportul și cultura sunt două noțiuni esențiale pentru viața noastră de zi cu zi, motiv pentru care pe agenda mandatului meu vor putea fi regăsite acțiuni concrete prin care aceste două moduri de a ne petrece timpul liber sau de a face performanță vor avea un loc aparte.

Așa cum foarte mulți dintre cetățenii Republicii Moldova știu, sunt parte a unei mari familii de artiști, iar dragostea pentru artă mi-a fost comunicată încă de mic, în familiile unchilor mei.



Muzica, teatrul, artele plastice, literatura și toate celelalte arte frumoase care ne definesc spiritual nu vor fi tratate altfel decât vor fi abordate toate celelalte direcții de acțiune și vor primi din partea viitorului președinte atenția și sprijinul care se cuvin.

Ne putem regăsi cu toții într-un spațiu cultural comun, tolerant, indiferent de limba pe care o vorbim, indiferent de preferințele, dorințele sau aspirațiile noastre.

Aceleași abordări le voi avea și în cazul sportului de masă sau al celui profesionist, motiv pentru care ofer încrederea mea necondiționată tuturor celor care doresc să facă sport. Mă voi asigura că de la an la an bugetele alocate pentru sport și cultura vor crește, așa încât performanța artistică sau sportivă să capate sens și să nu rămână, așa cum s-a întâmplat în ultima perioadă, doar niște simple declarații electorale.

Tuturor artiștilor, sportivilor și jurnaliștilor de bună credință din Republica Moldova le spun să aibă încredere în mine și vor vedea că timpul, așa cum a făcut și ultimii 10 ani de zile, îmi va măsura cu exactitate vorbele.



Diplomă
de excelență
...
ANDREI NĂȘĂ
...

**MORALĂ, RESPECT,
TOLERANȚA,
PACE SOCIALĂ
ȘI IDENTITATE
NAȚIONALĂ**



Voi fi cu
adevărat
președintele
tuturor
cetățenilor și voi
da un semnal
foarte puternic
întregii societăți
cu privire la
schimbarea
fundamentală
a paradigmei
noastre sociale.

Moldova de mâine trebuie să fie construită având ca fundamente principii și valori imuabile, universal valabile. Aceste principii și valori trebuie să fie asumate de întreaga societate și să fie transmise cu asumare către generațiile viitoare.

Nimic din tot ceea ce ne vom propune nu se va putea realiza dacă nu vom renunța cu fermitate la vechile deprinderi, la compromis, la minciună și oportunist.

Suntem obligați să fim implicați, participativi, asumați și responsabili. Avem nevoie, mai mult decât oricând, de recursul la morală, de credință și încredere, de toleranță și de spirit.

A sosit vremea unei adevărate reconcilierii naționale, a unei reale emulații de sinceră toleranță. Trebuie să fim uniți, să ne înțelegem unii pe ceilalți, să ne sprijinim, să învățăm din nou să construim împreună, să muncim și să ne bucurăm împreună.

Voi fi cu adevărat președintele tuturor și voi da un semnal foarte puternic întregii societăți cu privire la schimbarea fundamentală a paradigmei noastre sociale. Trebuie să înțelegem că doar uniți în jurul unor concepte și proiecte de țară,



„Schimbarea nu se așteaptă în case, schimbarea se face. Așa cum libertatea, democrația și viața mai bună se câștigă, nu se primesc.”

11 octombrie 2019

modești, muncitori și toleranți față de ceilalți vom reuși să ne atingem obiectivele.

Percepțiile morale, cultele și confesiunile religioase de orice fel nu îndeamnă oamenii să se urască, ci dimpotrivă. Trebuie să învățăm din nou să prețuim lucrurile și ideile care ne unesc și să renunțăm definitiv la cele care ne despart.

Avem nevoie unii de ceilalți, **Moldova de mâine** are nevoie de noi toți, fără excepție, iar această afirmație îmi va urmări activitatea întregului meu mandat. Voi face un apel constant către toate instituțiile statului pentru a căuta cu toții soluții la problemele țării și ale oamenilor,

ANGAJAMENT

Ideile și abordările conținute de acest proiect îmi definesc cu maximă claritatea personalitatea, principiile, valorile, viziunea și direcțiile de acțiune pe care le consider esențiale pentru a scoate Republica Moldova din colapsul generalizat în care a fost aruncată de anterioarele guvernări iresponsabile, oligarhice și mafiotice sau de recentele și eșuatele experimente sociale și economice de tip sovietic.

Toate, absolut toate aceste direcții de acțiune vor fi asumate la nivelul instituțiilor

pentru că de scuze istoria recentă a Republicii Moldova nu a dus lipsă.

Îmi propun să dau un semnal foarte ferm pentru a demara un proces ireversibil de asumare a identității noastre naționale, iar acest lucru nu se poate obține decât dacă decidem că viața noastră nu este altceva decât suma alegerilor pe care zilnic le facem.

Trebuie să alegem să fim mai buni, mai toleranți, mai respectuoși și trebuie să învățăm din nou să iubim cu adevărat Moldova. Pentru că, așa cum am repetat în ultimii ani, **“Moldova se iubește, nu se stăpânește!”**

statului, iar finanțarea acestora va fi o certitudine atâta vreme cât președintele Republicii Moldova este o persoană care se planează în afara oricăror bănuieli cu privire la integritatea, onestitatea și determinarea cu care își dorește să schimbe în bine viața oamenilor.

lata de ce este firesc să fie amintite, la final, resursele din care proiectul meu pentru Moldova de mâine poate și va fi finanțat la detaliu, fără nici un fel de excepție.



1. Moratoriu pentru legea miliardului.
2. Impozitarea tranzacțiilor cu off-shor-uri.
3. Atragerea resurselor externe nerambursabile sau creditare cu dobânzile facilitate, preponderent de la UE, SUA și România.
4. Aplicarea reală a mecanismului confiscării averilor dobândite în urma îmbogățirii ilicite.
5. Impozitarea suplimentară a obiectelor de lux sau viciilor.
6. Reducerea semnificativă a corupției în sectorul achizițiilor publice.
7. Combaterea drastică a contrabandei și economiei subterane.
8. Eficientizarea gestionării patrimoniului național.
9. Creșterea colectărilor la buget în urma optimizării activității întreprinderilor de stat.

10. Eficientizarea administrării Fondurilor de stat, care dispun de resurse financiare foarte mari și direcționarea eficientă a resurselor financiare.

Având certitudinea că alegerea pe care oamenii buni, drepecți, cinstiți și curajoși o vor face va fi DOAR pentru Moldova și pentru dreptul legitim la libertate al întregului nostru popor, vreau să vă asigur că #SEPOATE.

Așa cum am reușit împreună, în vara anului 2018, vom reuși și de această dată. Trebuie doar să avem încredere în noi, în deciziile noastre și să iubim cu adevărat Moldova.

Andrei Năstase



**„Când nu a avut cine intra
în politică să preia mișcarea
protestatară sub aspect
politic, mi-am luat și această
cruce și-am să mi-o duc până
la capăt.**

19 august 2016

PLATFORMADA.MD